DARBININKAS

Vol. LXVIII, Nr. 35 | Penktadienis-Friday | SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N.Y. | 341 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y. 11207 | 30 centų

Rugsėjo - September 9, 1983

Savaitės įvykiai

Prancūzijos prezidentas Mitterand pareiškė, kad jo pasiųsti į Chadą kariuomenės daliniai turi tikslą pasiekti taiką, apginti Chado nepriklausomybę ir teritorinį integralumą, tačiau galės pereiti ir į puolimą, jei bus grasinami.

Izraelis yra pasiryžęs sulaikyti savo privalomus mokėjimus J. T. išlaikyti, nes J.T. remia klastingą veiklą Izraeliui pažeminti ir pakenkti.

Sov. S-gos prezidentas pasiūlė sunaikinti apie 500 vidutinės tolinašos raketų, kurių dalį sudarytų ir modernios SS-20 raketos, nukreiptų į Nato valstybes, jei JAV sutiks neišdėstyti V. Europoj Pershing 2 ir skrajojančių raketų. Sov. S-ga dabar Europoj turi 243 SS-20 ir 450 senesnio tipo SS-4 ir SS-5 raketų.

JAV pareiškė, kad Andropovo siūlymas eąs nepatenkinamas, nes žada Sov. S-gos Europoj turimų raketų skaičių sumažinti iki 162 raketų, t.y. tiek, kiek jų turi Britanija ir Prancūzija, o JAV pasiliktų be jokių raketų Europoj, nors JAV turi teisę pasilikti derybų su Sov. S-ga partneriu. Be to, JAV reikalauja, kad raketų sumažinimas paliestų ne tik Europą, bet ir Aziją, kur Sov. S-ga jų laiko per 100.

Prezidentas Reagan dar kartą pareiškė, kad Izraelio naujų kolonijų steigimas okupuotose arabų žemėse sudaro kliūtį taikai toj srity pasiekti.

Į tarp Vietnamo ir Filipinų esantį Spratny salyną savo teises pareiškė net 5 valstybės: Kinija, Malaysija, Vietnamas, Filipinai ir Taivanas, o trys paskutiniosios įvairiose to sąlyno salose yra išlaipinę ir savo karių.

Libano sostinėj tarp Libano armijos ir šiitų Amal milicijos kelias dienas vyko susišaudymai, kurių metu buvo milicijos apšaudytos ir JAV ir Prancūzijos karių saugomos sritys. Apšaudymo metu žuvo 2 amerikiečių ir 4 prancūzų kariai ir 7 amerikiečiai buvo sužeisti. Prezidentas Reagan dėl to nenumato keisti savo politikos Libane.

Sov. S-gos vadovybė paragino savo įmones paskubinti modernios technologijos išradimus, nes Sov. S-ga turi šioj srity pasivyti Vakarų valstybes. Už išradimus numatoma skirti premijas iki 52,000 dol.

Salvadoro vyriausybės ir sukilėlių atstovai pirmą kartą susitiko Kolumbijoj. Manoma, kad tokių susitikimų būsią ir daugiau. Prezidento Reagan specialus įgaliotinis centrinei Amerikai Richard B. Stone susitiko su kita sukilėlių grupe Kosta Rikoj.

Chado sukilėliai, kuriuos remia Libija, pasiūlė krašto prezidentui Hissen Habre pradėti derybas dėl taikos, jei Prancūzija atšauks savo kariuomenės dalinius iš Chado, bet prezidentas Habre pareiškė, kad jis sutiks tartis tik su Libija.

Šveicarijoj prasidėjo J.T. suorganizuota konferencija dėl palestiniečių teisių. Šią konferenciją boikotuoja JAV, Kanada ir Izraelis.

Sov. S-gos prezidentas Andropov, ieškodamas paramos savo planui dėl vidutinės tolinašos raketų skaičiaus sumažinimo Europoj, parašė laiškus naujajam Italijos socialistų min. pirmininkui Bettino Craxi ir Japonijos vyriausybei.

Nikaragvos vyriausybė, spaudžiama partizanų jos šiaurinėse ir pietinėse srityse, numato įsivesti privalomą karinę tarnybą.

TIKINČIOJI LIAUDIS REIKALAUJA

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 57

Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 57 okupuotoje Lietuvoje pasirodė balandžio 3, tai yra Velykų dieną.

Numeryje rašoma: Laisvę kun. Alfonsui Svarinskui! Kratos ir tardymai, Religinių Reikalų Tarybos propaganda, Kam jūs tarnaujate?, Kankinių tautos dovana?, Žinios iš vyskupijų, Sovietinėje mokykloje, Bažnyčia sovietinėse respublikose, Nauji leidiniai.

Daug vietos skiriama kun. Alfonso Svarinsko protestam, dėl jo areštavimo.

Laisvę kun. Alf. Svarinskui!

LKB Kronikos redakcijai pasisekė surinkti nemažą dalį pareiškimų, kurie buvo Lietuvos tikinčiųjų pasiųsti ar nuvežti į įvairias Lietuvos ar Sovietų Sąjungos įstaigas, protestuojant dėl kun. Svarinsko suėmimo. Čia pateikiami pareiškimai, ištraukos iš pareiškimų bent dalinai padės susidaryti vaizdą, kaip reagavo tikinčioji liaudis, areštavus jiem brangų kunigą.

Šalin rankas nuo kun. Alg. Svarinsko!

Prienų tikintieji savo protestą adresavo TSKP generaliniam sekretoriui Andropovui. Proteste rašo:

"Mes, Prienų parapijos tikintieji, su dideliu skausmu pergyvename ir protestuojame dėl Viduklės parapijos klebono ir Tikinčiųjų teisėm ginti katalikų komiteto nario kun. Alfonso Svarinsko suėmimo ir apkaltinimo antikonstitucine beiantitarybine veikla.

Šio skaudaus fakto akivaizdoje mes pareiškiame, kad savo tautos kunigus gynėme ir ginsime, prašydami Dievą, kad jie būtų drąsūs, gintų tiesą, Dievą, Bažnyčią ir mūsų tikinčiųjų reikalus.

Šalin rankas nuo kun. Alf. Svarinsko!"

Po pareiškimu pasirašė 1305 tikintieji.

Laisvę kun. Alfonsui Svarinskui!

Igliaukos tikinčiųjų pareiškime Lietuvos TSR prokurorui rašoma:

"1983 sausio 27 d. "Tiesa" pranešė, kad Viduklės parapijos klebonui kunigui Alfonsui Svarinskui iškelta baudžiamoji byla. Kai mes skaitėme šią žinią, kun. A. Svarinskas jau buvo suimtas ir įkalintas.

Už ką suimtas šis kunigas?

Spauda teigia, kad kun. A. Svarinskas piktnaudžiavo dvasininko padėtimi ir užsiėmė antivalstybine, antikonstitucine veikla, tačiau mes esame giliai įsitikinę, kad šis kaltinimas niekuo nepagrįstas.

Kun. A. Svarinskas mums yra gerai pažįstamas, nes jis penkerius metus dirbo Igliauskos klebonu. Mes jį visi su pagarba prisimename kaip pavyzdingą, uolų, savo darbui pasišventusį kunigą, visiems jautrų, nuoširdų, tėvišką. Jį suniekinti, apjuodinti ir paversti nusikaltėliu niekam ir niekada nepavyks.

Mes gerai žinome, kad kun. Alg. Svarinskas dėl to nepatiko kovojantiems prieš Lietuvos Bažnyčią, kadangi jis buvo Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komiteto narys ir gynė tikinčiųjų teises, kad jie nebūtų diskriminuojami.

Ar tai nusikaltimas? Antivalstybinė veikla? Ne! Kun. Alf. Svarinskas tam ir tapo kunigu, kad vadovautų tikintiesiems, juos mokytų, jiems patarnautų ir gintų jų teises. Taip turi elgtis kiekvienas sąžiningas kunigas.

Suėmimą kunigo Alf. Svarinsko — šio tauraus žmogaus ir visų mylimo dvasios vado — mes priimame kaip visų mūsų, tikinčiųjų persekiojimą.

Mes ryžtingai protestuojame dėl kunigo Alfonso Svarinsko suėmimo bei neteisingo apkaltinimo ir reikalaujame, kad jis būtų paleistas, o iškeltoji baudžiamoji byla panaikinta.

Laisvę kunigui Alfonsui Svarinskui!"

Pasirašė 510 tikinčiųjų.

Sustabdykite baudėjų ranką!

Šiaulių tikintieji protestą pasiuntė Lietuvos TSR ministrų tarybai. Ten rašoma:

"Iš trumpos informacijos "Tiesoje" ir išpuolių vietinėje spaudoje matosi, kad kun. Alf. Svarinskui fabrikuojama byla, siekiama su juo susidoroti, prisidengiant tarybinių įstatymų skraiste.

Visa tai nusistebėjimo nekeltų, nes nebe pirmas juk "raganų procesas" pokarinėje Lietuvoje. Tačiau kun. Alf. Svarinsko persekiojimas sukėlė didelį nerimą ir susirūpinimą visuomenėje dėl suteiktų valdiškiems bedieviams galimybių dorotis su savo ideologiniais oponentais.

Mes pažįstame kun. Alf. Svarinską, kaip dorą žmogų, tautietį, ištikimą Bažnyčiai ir Lietuvai, atviru veidu ginantį žmogaus teises, nesitaikstantį su melu ir prievarta, kokiomis spalvomis ir lozungais jie bebūtų dangstomi.

Kreipiamės į Ministrų Tarybą, kviesdami sustabdyti pakilusią prieš kun. Alf. Svarinską baudėjų ranką, kad skaudžioje mūsų tautos istorijoje nebūtų įrašytas dar vienas gėdingas puslapis, kurį fiksuos rytdienos istorijos teismas.

Laisvę kun. A. Svarinskui!"

Pasirašė 1222 tikintieji.

Tikinčioji liaudis reikalauja

Griškabūdžio parapijos apie 200 tikinčiųjų pasirašė po tokio turinio pareiškimu LTSR prokurorui:

"Kai mes sužinojome apie Viduklės parapijos klebono kun. Alf. Svarinsko suėmimą, tas faktas mus tikinčiuosius ne tik labai įskaudino, bet ir giliai įžeidė, kad valdžia, kuri skelbia religijos laisvę, vėl imasi tokių žiaurių susidorojimo priemonių prieš kunigus.

Visus kaltinimus, kuriuos paskelbė spauda, mes laikome tik standartiniu valdžios kaltinimu visai kunigijai, o ypač tiems kunigams, kurie yra TTG Kat. Komiteto nariais.

Tuos standartinius kaltinimus mes laikome grynai propagandiniu valdžios šauksmu, o suimtąjį kunigą teisiu ir nekaltu.

Todėl mes, tikinčioji liaudis, reikalaujame — paleisti kun. Alf. Svarinską!"

Šis pareiškimo tekstas su parašais KGB darbuotojų buvo atimtas pačioje Griškabūdžio bažnyčioje, kur buvo renkami parašai. Parašų rinkėja buvo sulaikyta ir tardoma, o Griškabūdžio klebonas kun. Vyt. Užkuraitis Šakių rajone prokuroro įstaigoje turėjo aiškintis, kas organizavo parašų rinkimą.

-o-

Parašų rinkimas spontaniškai buvo vykdomas visoje Lietuvoje. Šis Kronikos numeris mini 68 vietoves. Daugiausia parašų buvo surinkta: Kaune — 3759, Telšiuose — 2340, Marijampolėje — Kapsuke — 2185.

Iš viso tuo metu parašų surinkta 33,019.

Parašai buvo renkami ir toliau. Tikinti tauta solidariai užstojo tai, kas jai brangu. Kiekvienas pasirašęs drauge apsisprendė už tas idėjas, kuriom gyvenimą pašventė šis uolus Lietuvos kunigas.

Lietuvių skautų jubiliejinėje stovykloje. Didžiulės skautų gretos žengia į paradą.
Nuotr. Jono Tamulaičio

VAKARŲ VOKIETIJOS SOCIALISTŲ SĄJŪDŽIO MORALINĖ KRIZĖ

Vakarų Vokietijos dienraštis *Stuttgarter Zeitung* neseniai kritikavo prezidento Reagano Pabaltiečių Laisvės Dienos proga pasakytą kalbą. Opozicijos Socialdemokratų partijai artimas laikraštis tvirtina, kad Reagano pažadas Pabaltiečiam nepripažinti jų pavergimo primena "šaltojo karo" šūkius, nepadeda pagerinti santykių tarp didžiųjų galybių, ir stato pavojun taiką. Šie tvirtinimai susilaukė tokio komentaro ELTOS biuletenio anglų k. rugpjūčio numeryje:

"Liūdni, menki, ir graudžiai pažįstami žodžiai. Pavergtosios tautos turi likti pavergtos, laisvosios valstybės turi sutikti su dalies Europos pavergimu, nes jo paminėjimas gali suerzinti totalitarinį milžiną. Taip skamba tautų pardavimo ir pataikavimo tironam evangelija. Ir kokia iliuzija, kad tokia skurdi galvosena bei elgsena padeda apsaugoti 'taiką'! Britanijos ministeris pirmininkas Chamberlainas kadaise patarė savo tautiečiam nesirūpinti mažais, tolimais kraštais, kurių vardus sunku ištarti. Taip jis atnešė 'taiką mūsų laikam' . . .

Nuolanki baimė, užuot padėjusi išsaugoti taiką, tiktai padrąsina totalitarinius agresorius imtis neatsakingų veiksmų. *Stuttgarter Zeitung* bendradarbiai mano, kad atiduodami ištisas tautas Kremliaus malonei, jie užsitikrins savo gerbūvį ir laisves, taip kaip 1938 Hitleriui nuolaidžiaujančios politikos vykdytojai Vakaruose tikėjosi, jog, išduodami Čekoslovakiją, jie garantuos 'biznį be pasikeitimų' likusioje Europos dalyje.

Stuttgarter Zeitung komentarai taip pat pailiustruoja Vakarų Vokietijos socialistinio sąjūdžio moralinę krizę. Dalis vokiečių socialistų lieka ištikimi savo demokratinei tradicijai ir remia teisėtus pavergtų Europos tautų siekius, kaip buvo matyti Europos Parlamente diskutuojant Pabaltijo klausimą; kiti, tačiau, stengiasi 'finlandizuoti' Vakarų Vokietiją, dalyvaudami Maskvos rengiamuose 'taikos' cirkuose, atsiprašinėdami už sovietinę valdžią, ar kartodami Kremliaus liniją apie JAV-ių vyriausybės 'pavojingą' politiką, kaip *Stuttgarter Zeitung* skiltyse.

Koks skirtumas, palyginant su ankstyvesniu vokiečių socialistinio sąjūdžio laikmečiu 19-ame šimtmetyje, kai rusų imperializmo engiamos tautos buvo ginamos iš principo, o moraliniai kompromisai buvo laikomi konservatorių specialybe! Bet "finlandizuojančių' socialistų atmintis taip toli nesiekia. Jie jau pamiršo, kad demokratiniai socialistai buvo tarp pirmųjų aukų Maskvos viešpatijoje. Teisybę pasakius, jų atmintis sutoja prie *Ostpolitik* — Federalinės Vokietijos Respublikos kompromisinės politikos Rytų Europos atžvilgiu — ribos. Toji *Ostpolitik* jiem nebėra paprasta politika, kurią galima peržiūrėti ir pakeisti, bet virto fetišu.

Čia būtina pabrėžti dar vieną svarbų faktą, kuris išslydo iš *Stuttgarter Zeitung* redaktorių atminties. Dabartinė Pabaltijo kraštų padėtis, kurią tie redaktoriai norėtų užšaldyti, yra tiesioginė 1939 rugpjūčio 23 sudaryto Hitlerio-Stalino pakto pasekmė. Dienraštis faktiškai siūlo, kad reikia laikytis to pakto slaptų protokolų. Ar *Stuttgarter Zeitung* nori įamžinti tą nesenos vokiečių istorijos palikimą? O gal Vakarų Vokietijos vyriausybė, su abiejų didžiųjų politinių partijų pritarimu, turėtų viešai paskelbti Hitlerio-Stalino paktą nebegaliojančiu, kaip ji anksčiau atmetė 1938 m. Miuncheno sutartį?" (Elta)

ŽVILGSNIS Į JAV ŽVALGYBĄ

Sov. S-gai nušovus P. Korejos keleivinį lėktuvą Japonijos jūroj, JAV valstybės sekretorius Shultz neilgai trukęs paskelbė nejprastai svarbių žinių apie lėktuvo žuvimo aplinkybes. Visiem kyla klausimas, iš kurių šaltinių JAV gali taip greitai tokių žinių gauti? Atsakymas labai paprastas: JAV moderni žvalgyba sugeba sekti sovietų lėktuvų veiksmus ir pagauti lakūnų tarpusavius ir su jų žemėj esančiais viršininkais pasikalbėjimus. Iš JAV ir jos sąjungininkų žvalgybos duomenų nuotrupų, atitinkamos įstaigos tuoj pat galėjo nustatyti lėktuvo kelionės kursą, kaip ilgai jis buvo sovietų sekamas ir tiksliai nurodyti laiką, kada jis buvo nušautas.

Dėl suprantamų priežasčių žvalgybos įstaigos nėra linkusios atskleisti, kaip ir ką jos gali sekti, bet, turint galvoj pasaulinio masto elektroninius nusiklausymus ir sudėtingus sekimo satelitus, nedaug lėktuvų veiksmų ir krinių pasikalbėjimų gali išvengti sekimo. Visa eilė tinkamose vietose išdėstytų sekimo punktų Vakaram suteikia smulkų sovietų pasikalbėjimų turinį ir jų dažnumą. Radaro tinklo, rekordavimo įtaisų ir kitų įrengimų suteiktos žinios įgalina ekspertus tuoj pat atstatyti lėktuvo nušovimo aplinkybes. Šiuo atveju žvalgybos personalas lėktuvo veiksmų nesekė, bet reikalingos informacijos galima buvo lengvai atsekti iš techninių įrengimų užrekorduotos informacijos.

Reikia žinoti, kad šio atvejo informacijos galėjo būti surinktos tik po 20 metų žvalgybos įstaigų pastangų prasiveržti į Ochotsko jūros erdvės pslapčių sritį. JAV pagrindinė sekimo stotis toj srity yra komunikacijos sekimo grupė šiaurinėj Japonijos Hokkaido salos srity. Per visą pokarinį laikotarpį JAV stengėsi sudaryti elektroninio sekimo pasaulinį tinklą, kurį dabar sudaro net 4120 visur išdėstytų stočių. Paskutiniu metu išmetus į erdves sekimo satelitus, sekimas taip ištobulėjo, kad karinė žvalgyba gali susekti lėktuvo veiksmus ir pagauti pasikalbėjimus.

JAV, siekdamos nustatyti sovietų gynybos pajėgumą toj srity, nuo pat 1950 sąmoningai vykdydavo įskridimus, kad sukeltų sovietų reakciją, tol, kol atsirado satelitai. JAV žvalgybos įstaigos žinojo, kad sovietų sekimo pareigūnai turėjo įsakymą nušauti įskridusius lėktuvus ir kad tas įsakymas buvo Maskvos patvirtintas. Yra gerai žinoma, kad šeši Tolimuose Rytuose oro erdvės gynimo pulkininkai buvo sušaudyti už tai, kad jie nevykdė įsakymo lėktuvus nušauti.

Irano Khomeini esąs užverstas gyventojų laiškais dėl karo su Iraku sukelto maisto produktų trūkumo krautuvėse. Laiškuose reikalaujama greičiau užbaigti karą.

Izraelio min. pirmininkas Menachem Begin, įmurkdęs Izraelį į Libano klampynę ir atkakliai steigdamas naujas žydų kolonijas okupuotam vakariniam Jordano krante, netikėtai įteikė krašto prezidentui atsistatydinimo iš min. pirmininko raštą.

Izraelis pasirašė su Liberija sutartį padėti tobulinti jos žemės ūkį ir teikti technikinę medicinos ir žemės ūkio pagalbą.

V. Vokietijos, Japonijos, Britanijos, Šveicarijos ir Saudi Arabijos vyriausybės tarėsi dėl 6 bil. dol. paskolos suteikimo Tarptautiniam monetariniam fondui, kuris dėl pasauly siaučiančio ūkinio sutrikimo kenčia pinigų trūkumą ir negali duoti paskolų reikalingom valstybėm.

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

Architektūros ir poilsio parkų sąjunginėje apžiūroje *pirmojo laipsnio diplomas paskirtas išgarsintai Juknaičių gyvenvietei* Šilutės rajone. *Antrojo laipsnio diplomas teko Kauno Vytauto parkui.*

— Tenykštėje spaudoje pasigirta, kad *Mažeikių naftos perdirbimo įmonė* jau pagaminanti ir aukštos kokybės benziną A-93. Žemesnės kokybės produktai esąs mazutas, bitumas, suskystintos dujos, dyzelinis kuras. Tik tylima, kiek ši Lietuvai nereikalinga įmonė užteršia Lietuvos gamtą, kiek surusina visą apylinkę.

— Spaudoj rašoma, kad Mažeikių miestą ir naftos įmones numatoma **papuošti meno paminklais.** Jau pakviesti skulptoriai iš Vilniaus ir "plačiosios tėvynės," Beveik du mėnesius mieste veiks menininkų stovykla-simpoziumas, kuriame bus ruošiami projektai, brėžiniai, plastikiniai modeliai. O rugsėjo mėnesį prasidėsiąs tikras kūrybos darbas.

— **Į Vengriją išvyko** Lietuvos meno drabuotojų vokalinis-instrumentalinis ansamblis vadovaujamas L. Vilkončiaus. Jis duos koncertus keliuose Vengrijos miestuose, tarp jų ir sostinėje Budapešte.

— Spaudoje pasigiriama, kad R. Vokietijos *Greifsvaldo universiteto slavistikos katedros studentai dažnai disertacijos temas pasirenka iš lietuvių literatūros.* Lietuviška tematika esą universitete apginti 7 diplomai. Šį pavasarį slavistė Petra Veisbach apgynė diplominį darbą tema "Etinės problemos Mykolo Sluckio romane 'Uostas mano neramus' ". Tik keista, kad ir vokiečiai lietuvius gretina prie slavų (ne tik rusai su lenkais)?

— *Juozo Paukštelio RAŠTŲ V-ojo tomo* išleista 30,000 egz. (jei skaičius nemelagingas?). Jame yra romanas, rašytas jau sovietiniais metais, "Čia mūsų namai".

— Tenykštėje spaudoje minima žymiosios lietuvių balerinos **Jadvygos Jovaišaitės-Olekienės aštuoniasdešimt metų amžiaus sukaktis.** Paminima, kad yra gimusi 1903 Gruzijoje, baleto meno mokėsi Kaune pas O. Dubeneckienę, tobulinosi Paryžiuje. Suminimi ir tie žymieji vaidmenys, kuriuos ši balerina sukūrė Lietuvos teatre. Rašoma, kaip šokėja pasižymėjo Monte Carlo, Londone, Maskvoje, Leningrade. Dvidešimt metų dėstė Kauno Konservatorijoje, nuo 1952 m. dar tebedirba M. K. Čiurlionio meno mokykloje.

— Praėjusį pavasarį **Kauno lėlių teatras šventė 25-erių metų sukaktį.** Jį įkūrė režisierius Stasys Ratkevičius, o svarbiausia to teatro artistė — lėlių vedžiotoja, jų kūrėja, yra Ada Ignatavičienė. Kauno lėlių teatras vaidina ne tik kauniečiams. Jis gastroliuoja po visą Lietuvą: didelius miestus ir mažus miestelius. Net vyksta gastrolių į tolimus kraštus: Vengriją, Bulgariją, Lenkiją, Kubą, Boliviją, Ekvadorą, Kosta Riką. Jaunieji žiūrovai Kauno lėlių teatrą labai mėgsta, o to teatro širdis esanti aktorė Ada Ignatavičienė.

— Japonai domisi Lietuvos kultūra. Apie K. Donelaičio "Metų" ir Antano Baranausko "Anykščių šilelio" vertėją į japonų kalbą prof. I. Muratą lietuvių spaudoje jau ne kartą buvo rašyta. Bet Japonijoje yra ir daugiau literatų, susidomėjusių lietuvių kultūra, ypač literatūra. Rugpjūčio mėn. į okupuotą Lietuvą atvyko du žymūs japonų literatai: Sejitis Kudas ir Takasis Tuvanas. S. Kudas yra Kansajaus universiteto literatūros profesorius, ypač pasižymėjęs rusų autorių vertimais į japonų kalbą. Jis išvertė L. Tolstojų, F. Dostojevskį, N. Gogolį, I. Turgenevą. T. Kuvanas yra Tokijo technologijos instituto docentas, rašo apie literatūrą ir kalbotyrą. Lietuvoje svečius globojo Liet. rašytojų sąjungos vicepirmininkas A. Pocius ir sąjungos sekretorius P. Bražėnas. Pokalbiuose paaiškėjo, kad į lietuvių kalbą jau yra išversta 21 japonų knyga.

Pr. N.

Savaitės įvykiai

JAV ir Sov. S-ga sutiko atnaujinti pasitarimus dėl kultūrinių ir mokslinių pasikeitimų sutarties ir dėl naujų konsulatų New Yorke ir Kijeve įsteigimo. JAV šiuos pasitarimus nutraukė dėl Sov. S-gos invazijos į Afganistaną.

Tikinama, kad Lenkijos Solidarumo unijos veikėjas Wladyslaw Hardek ne pats pasidavė policijai ir apgailėjo savo veiksmus, bet buvo policijos pagautas ir priverstas prisipažinti.

Lenkijos primas kardinolas Josef Glemp apkaltino vyriausybę, kad ji neišpildė popiežiui Jonui Pasauliui II duotų pažadų, pasmerkė naujus karo būklę pakeitusius įstatymus ir apgailestavo, kad nebuvo pasinaudota proga surasti susitarimą.

Malta vis dar nesutinka pasirašyti kitų valstybių sutartą Madrido konferencijos baigminį aktą, nes su jos reikalavimu sušaukti atskirą konferenciją Viduržemio jūros saugumui svarstyti niekas nesutinka.

JAV pradėjo tobulinti už 20 mil. dol. Somalijos strateginį uostą Berbera.

Afganistano partizanai pagrobė tris sovietų patarėjus ir sunaikino nenustatytą skaičių afganų karių į pietus nuo sostinės.

JAV išmetė į erdvę erdvėlaivį Challenger su 5 astronautais, kurių tarpe yra vienas juodosios spalvos. Jie sėkmingai paleido į erdvę Indijos oro sekimo satelitą ir patikrino susisiekimą su anksčiau į nevisai tikslią orbitą paleistą duomenų perdavimo satelitą.

Čilės teroristai nušovė vykstantį į įstaigą Santiago gubernatorių Carol Urzua.

LOS ANGELES, CALIF.

Rudeninis balius, rengiamas Šv. Kazimiero lietuvių parapijos, įvyks spalio 16, sekmadienį, 12:30 val. popiet didžiojoj parapijos salėj. Meninę programą atliks Kanados lietuvaičių trio, vadovaujamas muz. Aleksandro Stankevičiaus. Mergaitės gerai pasirodė ne tik Montrealyje, bet ir kitose lietuvių kolonijose.

Antano ir Dalilės Polikaičių sūnus Rimas rugpjūčio 13 susituokė su Laimute Juškaite iš Australijos, o rugpjūčio 20 Vytenis Vilkas susituokė su Vita Polikaityte. Los Angeles lietuvių kolonija džiaugiasi naujom lietuviškom šeimom.

Lietuvių Dienų žurnalo gegužinė įvyks rugsėjo 18, sekmadienį, 12 val. parapijos didžiojoj salėj.

Kun. Stasio Ylos mirties minėjimas rengiamas spalio 23, sekmadienį. Už velionį 10:30 val. bus aukojamos mišios Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioj. 12 val. parapijos salėj vyks viešas pagerbimas. Rašytoja Alė Rūta-Arbienė kalbės apie velionį bei jo kūrybą. Po to bus meninė dalis.

Leonas Briedis, fotografas, savo nuotraukomis talkinęs ir Darbininkui, rugpjūčio 20 policijos rastas miręs savo namuose, Lynwood, Calif. Velionis buvo pensininkas ir gyveno vienas pats. Laidotuvėmis rūpinosi brolis Juozas iš Detroit, Mich. — L.Ž.K.

KOMUNISTAI PATVIRTINA TIKINČIŲJŲ DISKRIMINAVIMĄ

Lietuvoje leidžiamas "agitpropinis" žurnalas *Laikas ir Įvykiai* š.m. gegužės numeryje patvirtino lietuvių pogrindžio spaudos tvirtinimus apie tikinčiųjų studentų diskriminavimą ir mokyklos naudojimą priverstiniam nureliginimui. Straipsnyje "Telkiamos pedagogų ir tėvų pastangos", Lazdijų rajono LB komiteto sekretorė **Regina Svideravičienė** aprašo "ateistinį darbą" Seirijų vidurinėje mokykloje.

Ji pabrėžia, kad šis darbas apima visus — t.y., ir tikinčiuosius-mokinius. Organizuojami masiniai ateistiniai renginiai ir vakarai-disputai. Pasak autorės, jaunųjų ateistų būrelių ir klubų veiklą "reikiama vaga" kreipia mokyklos partinė ir komjaunimo organizacijos.

"Materialistinės pasaulėžiūros" ugdymui pradinėse klasėse naudojamas gamtos mokslų dėstymas. Su tikinčiaisiais mokiniais kontaktas dažniausiai užmezgiamas juos įtraukiant į aktyvią ateistinę užklasinę veiklą.

Svideravičienė rašo, jog mokyklos pedagogai stengiasi šviesti ir tėvus. Ji atvirai pareiškia, kad religinės pasaulėžiūros laikymasis "trukdo" vaikam "praaugti" tėvus. Kai kurie tikintieji tėvai, rašo ji, pradėjo suprasti, jog "jaunam piliečiui negali būti dviejų skirtingų auklėtojų — mokyklos ir šeimos", nes kitaip "jaunieji gali pasiklysti gyvenimo keliuose, bekląidžiodami atsilikti nuo bendraamžių"; o "atsilikusiem" nelengva pasivyti kitus. Taip atvirai prisipažįstama, kad tikintieji yra "antraeiliai piliečiai", kuriem uždaros durys į karjerą ar aukštesnį mokslą. Taip paneigia sovietinių pareigūnų tvirtinimus, jog religinis švietimas leidžiamas šeimoje.

Straipsnio motto — KP CK sekretoriaus **L. Šepečio** pareiškimas KP CK V plenume: "Mes turime pasiekti, kad visas mūsų jaunimas, visi moksleiviai būtų idėjiškai užsigrūdinę, atsparūs svetimos ideologijos poveikiui, **nereligingi.** Tik taip reikia organizuoti mokymą ir auklėjimą kiekvienoje mokykloje". (Elta)

LIETUVIŠKI VEIKĖJAI "NUODIJO" MADRIDĄ

Madrido konferenciją iš "tarybinės" perspektyvos *Gimtajame Krašte* (1983.VII.21) pikantiškai aprašo **Vilius Kavaliauskas.** Pirmiausia — "Tamsiosios jėgos": į Madrido konferenciją beveik prieš tris metus buvo išsiruošę ir lietuviškieji "vaduotojai", ketindami drauge su kitų šalių "reakcininkais" "nuodyti" atmosferą. Tada — "tamsiųjų jėgų" globėjai: kai Washingtone valdžią paėmė "žmonės su aiškiai išreikštomis imperialinėmis ambicijomis", ir lietuviškuosius "buržuazinius nacionalistus . . . vėl įkvėpė viltis, kad pavyks sukliudyti taikiam Europos šalių dialogui". JAV-ių delegacija Madride kaltinama "konfrontacijos didinimu" — jau 31 mėnuo, kai Amerikos atstovai "tik kalba apie kitų vidaus reikalus", "šmeižia" socialistines šalis. Galiausiai — "kilnioji" Tarybų Sąjunga, kuri "kilniaširdiškai" priėmė kompromisinį Ispanijos pasiūlytą baigminio dokumento projektą. Washingtonas nenorėjęs jo priimti, bet savo sąjungininkų, ypač V. Vokietijos spaudžiamas, turėjo nusileisti: "amerikietiški antrankiai . . . nukrito". Nė žodelyčio apie žmogaus teisių klausimą, apie JAV-es ir Sovietų Sąjungą skyrusias svarbiąsias problemas.

Iš šito *Gimtojo Krašto* aprašymo aiškiai matyti kaip jie neteisingai su iškraipytais faktais bando klaidingai informuoti skaitytojus. Visas Vakarų pasaulis žino, kad Madrido konferencijoje Sovietų Sąjunga 2 1/2 metų buvo Vakarų valstybių kaltinama už nesilaikymą Helsinkio Akto sutarimų ir pažeidimų žmogaus teisių. Šiuo metu nėra jokių abejonių, kad visų nesutarimų kaltininkė yra tik Sovietų Sąjunga, nes jos naudojami apgavystės ir klastojimo metodai buvo iškelti į viešumą. (Elta)

PABALTIJO PAVYZDYS

"Ar jūs rimtai manot, kad jei mes nustosim ginklavęsi, rytoj įžygiuos sovietai?" Į šį Vokietijoje dažnai girdimą "pacifistų" klausimą savo straipsnyje "Bolševikų garbės žodis ir Pabaltijo pavyzdys," *Frankfurter Allgemeine Zeitung* liepos 3 d. numeryje, atsako **Enno V. Loewenstern.**

Jis aprašo Hitlerio-Stalino paktą ir Lietuvos, Latvijos bei Estijos užėmimą 1940 metais — "įvykį, kurį šiandien, po 43 metų, vėl priminė prezidento Reagano pareiškimas, jog ši aneksija esanti neteisėta ir JAV-ės jos nepripažįsta". Pabaltijo valstybių užėmimas Loewensternui yra pavyzdys kaip Sovietų Sąjunga susidoroja su nepajėgiančiomis valstybėmis. "Sovietai neįžygiuoja sekančią dieną", rašo jis, "bet palaipsniui, ką ro ro Pabaltijo pavyzdys".

Vokiečių žurnalistas atpasakoja Lietuvos, Latvijos ir Estijos užėmimo detales ir pacituoja Molotovo atstovo Dekanozovo pareiškimus Krėvei-Mickevičiui, jog "antrasis pasaulinis karas mums įteiks Europą, kaip prinokusį vaisių, o neišvengiamas tračiasis pasaulinis karas pasibaigs mūsų pergale visame pasaulyje". (Elta)

Skautai Dariaus - Girėno minėjimo parade Chicagoj liepos 4. Nuotr. V. Bacevičiaus

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road., East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtinais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lilo patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klijentais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SUNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventems, vestuvems bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ RADIJO VALANDA WORCESTER, MA. — WICN 90.5 FM Trečiadieniais 8:30-9:30 v.v., penktadieniais 7:30 - 8:30 v.v. Inž. Ed. V. Meilus Jr., vedėjas, 23 Shirley Rd., Shrewsbury, MA. 01545. Tel. 617 852-3665.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos Atsiminimai", penkt. WEVD 10-11 val. vak. 97.9 FM. Taip pat "Music of Lithuania", trečiad., 6:05-7:00 val. vak., iš WSOU, 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Dir. adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA — — GAUSI PARODŲ SALĖ

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDYMO CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrengimai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (212) 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

1983
KELIONĖS Į LIETUVĄ

PRAŠYKITE DAUGIAU INFORMACIJŲ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y. 11207

Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office

Subscription per year — $15.00. Single Copy 30 cents

POSTMASTER: Send Change of Address Notice to: 341 Highland Blvd. Brooklyn, NY 11207

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungo AMERIKA. LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIAS ● Prenumerata metam $1.,00 ● Straipsnius ir korespondencijas redakcija talpo savo nuožiura ● Pavardė pasirašyti straipsniai nebutinai išreiškia redakcijos nuomonę ● Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Bendruomenės mėnuo

Vasarai besiartinant į galą ir prasidedant naujiem mokslo metam, turime rugsėjo mėnesį, kuris yra skirtas specialiai Lietuvių Bendruomenės reikalam, jos idėjom bei uždaviniam prisiminti, labiau įsisąmoninti. Kodėl parinktas rugsėjis? Gal dėl to, kad su rugsėju savotiškai prasideda nauji veiklos metai. Vasara perskiria metus į dvi dalis. Su vasaros pradžia baigiasi veiklos metai, su jos pabaiga, — prasideda nauji veiklos metai.

Tokie specialūs mėnesiai ragina atkreipti ir specialų dėmesį. Ką dabar galėtume pasakyti apie Lietuvių Bendruomenę? Ji yra didžiausia organizacija, pajėgianti surengti dainų ir tautinių šokių šventes, sušaukti iš viso pasaulio atstovus į savo seimus. Jai rūpi lietuviška veikla, lietuviškas švietimas, lietuvių tautinis susipratimas.

Tokie specialūs mėnesiai labiausiai taikomi ne viršūnėm, bet — pradžiai — apylinkės nariam, valdybom. Taikomi todėl, nes nuo apylinkės veiklos daug kas priklauso. Tokie mėnesiai ir skatina apylinkes apsidairyti ir sukrusti.

Naujos veiklos pradžia skatina valdybas planuoti savo veiklą ateičiai, skatina pagerinti visą savo apylinkę. Tad ir norime paskatinti, kad visos valdybos nepažiūrėtų pro pirštus į savo paskirtį. Yra daug darbų, tik reikia noro judėti ir kitus judinti.

Daug kur apylinkės mažėja. Vieni nariai išmiršta, kiti išsikelia į kitas skritis, daugiausia į Floridą. Bet toje apylinkėje visada rasime ir naujų narių, kurie dar nėra įsijungę į LB veiklą. Taip yra, kad neseniai mokslus baigę dažnai yra pasyvūs. Reikia jų ieškoti ir įjungti.

Nereikia veiklos susilpninti ir tokiu atveju, jei kartais žmonės išsisklaido. Atrodo, kad nieko šiemet nebus. Bet kitasis metais, žiūrėk, vėl atsirado naujų žmonių. Ir vėl veikla gali būti tęsiama. Bet jei išmintis reikalauja persigrupuoti, reikia persitvarkyti. Galima apylinkes ir sujungti su kitomis, galima ir jų veiklą sustabdyti.

Jaunimą išjudinti ir įjungti yra bene sunkiausia. Nepratiname jo iš mažens jungtis į Bendruomenės veiklą. Kai suauga, tai sunkiau palenkti, pripratinti prie lietuviškos veiklos.

Kur jaunimo yaa daugiau, reikia surasti bent kelis jaunuolius, kurie padėtų LB idėjas permesti į jaunimo tarpą. Pirmiausia tegu jaunieji jungiasi į Jaunimo Sąjungą. Iš ten gali pereiti net į specialias LB apylinkes, kur būtų tik jaunieji.

Vienas iš pagrindinių rūpesčiu yra lietuvybės išlaikymas. Tai LB tegu skatina visokią veiklą, kuri tuo išlaikymu rūpinasi. Ji turi remti lituanistinę mokyklą, spaudą, organizacijas, chorus, tautinių šokių ansamblius.

Kur tik gerai veikia mokyklos, chorai, tautinių šokių grupės, ten jaunimas įsijungia ir paskui ateina į lietuvišką veiklą.

Pačiai LB vadovybei linkime labiau planuoti ir plačiau pajusti visus dabarties lietuviškus rūpesčius. Jei neplanuosime, neorganizuosime veiklos, tai greitai viskas išblės.

Kiekvienai specialiai LB tarybai, kurios yra suorganizuotos prie Krašto Valdybos, yra tikrai daug darbų. Tik reikia užsimojimų ir triūso!

Tegu tad rugsėjo mėnuo sustiprina ir atgaivina visą Lietuvių Bendruomenės veiklą!

Tegu kiekvienas šį mėnesį susimoka solidarumo mokestį!

Lietuvių Informacijos Centras New Yorke Darbininko redakcijai atsiuntė ištraukas iš kun. Alfonso Svarinsko bylos. Tos ištraukos — išrašai padaryti paties kun. A. Svarinsko. Jos dėmesį patraukia savo "kaltinamąja" medžiaga.

-o-

Noriu padaryti keletą išrašų iš bylos — teismo nuosprendžio. Išvažiuojant Vilniuje atėmė kaltinamąjį aktą 70 psl. Mano byla turi 5465 puslapius!

(Toliau surašyti liudininkai, kurių teismas nekvietė. Surašytas ir teismo sąstatas. Visa tai praleidžiame).

Pasak tardytojo, byla didelė, o man atrodo, kad dirbtina ir daug popierių.

Išnagrinėjus bylą, teisminė kolegija nutarė: teisiamasis A. Svarinskas, siekdamas susilpninti tarybų valdžią ir dangstydamasis tikinčiųjų teisių gynimu, nuo 1978 m. iki 1983 m. sausio mėn. sistemingai raštu ir žodžiu šmeižė tarybinę valstybinę ir visuomeninę santvarką, ragino prieš ją kovoti. Žemino TSRS tarptautinį prestižą. Pamoksluose tikintiesiems bei vadinamojo tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komiteto vardu paruoštuose dokumentuose A. Svarinskas pateikdavo iškraipytus arba išgalvotus faktus ir šmeižikiškus prasimanymus, aukštino asmenis, veikusius prieš tarybų santvarką ir skatino pasekti jų pavyzdžiu, ragino laužyti tarybinius įstatymus, reguliuojančius bažnyčios atskyrimą nuo valstybės, ir nepaklusti vietinės valdžios organams.

(Apie pamokslus)

Pamokslų buvo iš pradžių 29, bet sugedo šnipų užrašytos magnetofono juostelės. Todėl paliko tik 18: 4 Kybartuose, 4 Kalvarijoj, 3 Viduklėj, 2 Šiluvoje, 2 Miroslave, 1 Žagarėje, 1 Pagramantyje ir 1 Veiviržėnuose. Štai ką apie pamokslus kalba kaltinamasis teismo sprendimas.

Juose teigė, kad valdžios organai administracinėmės priemonėmis varžė pagrindines tikinčiųjų ir bažnyčios teises, ypač diskriminavo tikintįjį jaunimą ir moksleiviją, persekiojo tikinčiuosius ir dvasiškius, sąmoningai nekovojo su dvasiškių ir bažnyčių užpuolimais, nesiekė išaiškinti tikrųjų kunigų žudikų. Neslėpdamas savo priešiškumo tarybinei santvarkai A. Svarinskas pamoksluose įrodinėjo, kad tarybų Lietuvoje, socialinio gyvenimo būdo pasėkoje plačiai paplitusios tokios socialinės ydos, kaip girtavimas, tinginiavimas, alkoholizmas, chuliganizmas, paleistuvystės ir venerinės ligos. A. Svarinskas ragino daugiau jėgų ir laiko skirti vadinamam "Tautos atgimimo" reikalui, propagavo pasipriešinimą tarybinei santvarkos idėjai.

(Platino tekstus prieš valdžią)

Plėtodamas antitarybinę veiklą, A. Svarinskas kartu su kitais asmenimis, neturėdamas jokių įgaliojimų ir valdžios organų leidimo 1978 m. lapkričio 13 d. pasivadino Tikinčiųjų teisėms ginti Katalikų komitetu. Jo vardu platino tekstus. 1978 m. lapkričio mėn. — 1982 m. rugsėjo laikotarpy paruošė nemažiau kaip 51 dokumentą.

Elena Bradūnaitė Clevelande Šv. Kazimiero lituanistinėje mokykloje kalbasi su mokiniais įvairiose klasėse. Nuotr. V. Bacevičiaus.

Tuo tikslu 1978 m. lapkričio 22 d. Maskvoje V. Kapitančiuko bute, taip vadinamo "Krikščioniškojo komiteto" narių suruoštame susirinkime su buržuazinės spaudos atstovais A. Svarinskas perdavė buržuaziniams korespondentams pirmuosius 4 "Katalikų komiteto" dokumentus, o 1979 m. birželio mėn. Kaune A. Znamenskio bute perdavė JAV turistui Voldemarui Cukurui tris "Komiteto" dokumentus (Nr. 12, 15, 17)...

Užsienio buržuazinės propagandos organai šmeižikiško "Katalikų komiteto" raštus plačiai panaudojo veiklai prieš Tarybų santvarką, talpino įvairiuose leidiniuose, transliavo antitarybinėse radijo laidose."

(Pasirašė raštą popiežiui, Amerikos prezidentui)

Bet A. Svarinskas 1978 m. lapkričio 22 d. dalyvavo kuriant ir pats pasirašė bendrą kitaip vadinamo "krikščioniškojo komiteto" raštą, adresuotą Popiežiui Jonui-PauliuiII, kitiems krikščionių Bažnyčios vadovams ir bendruomenių komitetams, ginantiems tikinčiųjų teises, JAV prezidentui J. Carteriui.

Šiame dokumente teigiama, kad Tarybų Sąjungoje persekiojami tikintieji. Užsienio institucijos provokuojamos kištis į TSRS vidaus reikalus, siekiama skatinti propagandinę kampaniją prieš TSRS.

A. Svarinskas tuo pačiu tikslu 1978 m. gruodžio 8 d. pasirašė, kaip prisijungęs katalikų komiteto narys vadinamosios Maskvos grupės Helsinkio susitarimams remti "dokumentą" Nr. 69, pavadintą: "30 metų Visuotinei žmogaus teisių deklaracijai".

Šiame kreipimęsi, adresuotame Pasaulio visuomenei, tendencingai teigiama, kad Tarybų Sąjungoje pažeidžiama sąžinės laisvė ir kitos konstitucijos garantuotos pilietinės teisės.

(Parašų rinkimas)

Antitarybiniais tikslais: A. Svarinskas 1982 m. vasario mėn. sukūręs, paskelbė Viduklės bažnyčioje tikintiesiems, bei pats pasirašęs suorganizavo parašų rinkimą po pareiškimu, adresuotu LKP CK pirmajam sekretoriui. Pareiškime rašė apie tariamą tikinčiųjų jaunimo terorizavimą bei persekiojimą Lietuvoje. Šis raštas buvo padaugintas ir platinamas įvairiuose Lietuvos miestuose ir rajonuose, po juo renkami parašai. Rašto tekstas buvo patalpintas "Lietuvos katalikų Bažnyčios Kronikos" nr. 54. Išplatintas ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje.

(Antitarybinio straipsnio kopijos)

A. Svarinskas 1980 m. įsigijo ir laikė pas save namuose penkias antitarybinio straipsnio kopijas, patalpino antitarybiniame rinkinyje: "Kontinentas" fotokopijas bei taip vadinamų Tatjanos Velikanovos gynimo komiteto informacinio biuletenio nr. 2. Tris minėtas straipsnių fotokopijas 1980 m. birželio 17 savo bute Viduklėje platinimo tikslu perdavė Gustavui Gudanavičiui.

Kalinys kun. Alfonsas S.

1983 m. birželio 7.

KUN. SVARINSKAS APIE SAVO BYLĄ

ST. PETERSBURG, FLA.

Pavergtųjų Tautų savaitės minėjimas vyko liepos 23 Municipal Pier vietovėj, prie vandens. Minėjimą rengė tautybių komitetas, vadovaujamas lietuvės Viktorijos Jacobson. Invokaciją sukalbėjo prel. J. Balkūnas. Programai vadovavo J. Faren. Buvo skaitomos proklamacijos, telegramos. Tautybių atstovai pasakė trumpas kalbas. Lietuvių vardu kalbėjo H. Petraitis. Estradą puošė dail. J. Juodžio dekoracijos.

Šv. Kazimiero mirties 500 metų sukakties minėjimui ruošti St. Petersburge veikia du komitetai: Šv. Kazimiero misijos komitetas ir vietos organizacijų išrinktas komitetas, kurį sudaro prel. J. Balkūnas, A. Aidukas, A. Gudonis, K. Kleiva ir V. Urbonas. Komitetui pirmininkauja K. Kleiva.

Amerikos Lietuvių klubo rudens sezono atidarymas įvyks spalio 15, šeštadienį, su banketu ir šokiais. Meninę programą atliks dainos vienetas "Jinai ir trys gintarai" iš New Yorko. Kartu iš New Yorko atvyks ir aktorius pantomimikas Paulius Rajeckas.

Lietuviai pranciškonai leidžia šiuos laikraščius bei žurnalus: Darbininką — savaitinį laikraštį, Aidus — kultūros žurnalą, Šv. Pranciškaus Varpelį — religinio turinio žurnalą.

SOFIJA ČIURLIONIENĖ KYMANTAITĖ

AUŠROS SŪNŪS

DRAMA

6

RUSTEIKIENĖ. Toks ten ir rūpėjimas — kad tu nieko nesupranti. Juk jeigu juos sugautų — tai negana, kad juos į Sibiriją išsiųstų, o gal pakartų, o ir žemę atimtų, trobą atimtų — ubagais mudvi išvarytų... Kur aš galiu būt rami: ir vaiko gaila ir ant vyro pikta... o pačiai visą amžių dirbus — šunis gal pasenus prireiks lodyt... *(Verkšlena abi patylomis).* Kad nors kas ateitų — būtų kur širdį nublokšti.

ROŽĖ. Kas čia eis šiokioj...

RUSTEIKIENĖ. Kad nebūtų tamsu — dziegarmeistra ateitų.

ROŽĖ. Vėloka eiti.

RUSTEIKIENĖ. Man rodos, Rože, tu jam patinki, ar jis ką nors į tą pusę nesako?

ROŽĖ. ...Kas iš to sakymo, kad tėvelis jo nekenčia.

RUSTEIKIENĖ. Žinoma, vien iš amato sunku gyvent. Kad jis dar ką turėtų. Klausyk, prieangio duris kažin kas klebena... *(Kelias, išeina; po valandėlės grįžta su Albinu).*

II SCENA

ALBINAS. Labas vakaras tamstelėms... Vienos besėdinčios. Gal nepyksit, kad atėjau.

RUSTEIKIENĖ. Kur čia pyksi, kur čia pyksi. Sėdim ir šnekam, kad nors dziegarmeistra ateitų.

ALBINAS. Štai sklėnyčia nuo medaus — dėkui, saldus buvo... Manau sau — nešiu, dar suduš.

RUSTEIKIENĖ. Aha — gerai, kad atnešei.

ALBINAS. Pamiškėj troba nuo visų atokiai, ar vagių nebijot?

RUSTEIKIENĖ. Neturim jokių turtų, kad vagių bijotume, o vyrai čia pat miške — žabų išvažiavo...

ALBINAS. Gal kur įklimpo. Kad žinočiau kur, eičiau padėti.

ROŽĖ. Jie dviese...Arkliukas ir neblogas, sugrįš.

ALBINAS. Duok Dieve laimingai. O aš atėjau tamstų vieno daikto pasitart. *(Rusteikienei).* Ar tamsta žinai pono Tolučio žemę ir namus?

RUSTREIKIENĖ. Kur nežinosi, gražiausi namai visam miestely: vieno sodo bus kokios trys dešimtinės... o darželi kokie...

ALBINAS. Jie tą žemę parduoda su visais namais.

RUSTEIKIENĖ. Parduoda?

ALBINAS. Aš norėčiau pirkti, kažin ar verta?

RUSTEIKIENĖ. Norėtum pirkti??

ALBINAS. Motina man rašo... tai čia ir tą gromatą turiu *(Ištraukia)*... o štai: "Brangus sūnau Albinėli, aš viską gerai apgalvojus rengiuos padaryti pagal tavo patarimą. Kad mūsų namiukai ir ne kažin kokie, bet pleciai dabar Rygoj labai įbringo, man siūlo dešimt tūkstančių rublių. Jeigu čia parduosiu, tai tu galėsi nusipirkti nuo to pono Tolučio, kur tau taip patinka. Aš labai norėčiau prie tavęs karšti, ir matyti tave laimingą... Parašyk man ar parduoti, tai aš paskubėsiu viską padaryti ir atvažiuosiu pas tave. Tavo motina".

RUSTEIKIENĖ. O tai kaip gražiai parašius... kaip gražiai...

ALBINAS. Tai tamstų manai, pirkti verta?

RUSTEIKIENĖ. Dieną-naktį... dieną-naktį!

ALBINAS. *(Į Rožę).* O tamsta, Rožele, ką manai?

ROŽĖ. Tamsta būsi labai turtingas — tokie gražūs namai...

ALBINAS. Aš tik norėčiau, kad tamstai tie namai patiktų.

RUSTEIKIENĖ. Kam tokie namai gal nepatikti?... Ar žinot — eisiu pasižiūrėti alaus jau, tur būt, įsigyveno. *(Užsidega balaną).*

ALBINAS. Čia labai skanų naminį alų padaro.

RUSTEIKIENĖ. Šių metų miežių... paragausi. *(Išeina).*

III SCENA

ALBINAS. Rožele, tu nesidžiaugi, kad aš namus pirksiuos...

ROŽĖ. Kai būsi toks turtingas, nebenorėsi nė žiūrėt į manò pusę.

ALBINAS. O aš dėl to tik noriu nusipirkt, dėl to motiną noriu parsivežti, kad nieks manęs valkata nebevadintų.

ROŽĖ. Nevadina.

ALBINAS. O tavo tėvas — kaip su manim apsieina... Jeigu aš nemylėčiau tavęs, Rožele, tai... tai... kojos čia neįkelčiau!...

ROŽĖ. Neužsigauk, kad tėvelis ką ir pasako! Kai jis pažins tave — pamatysi, koks bus geras.

ALBINAS. Kai pažins — pamatys pats, koks neteisingas su manim buvęs. O dabar aš prieš jo norą jį gelbėsiu. Žinai, tas žandaras Štolcas — tai iš Rygos mano pažįstamas, jis išplepėjo man vieną paslaptį. Kas tavo tėvą nutvers su knygomis gaus paskirtą dovaną — tris šimtus rublių...

ROŽĖ. Dovaną?!

ALBINAS. Kas jį nutvers — gaus tris šimtus rublių.

ROŽĖ. O Jėzau! Dabar jau galas...

ALBINAS. Nebijok — mes abudu jį gelbėsim ir laimėsim...

ROŽĖ. *(Sėdasi).* Ką man daryt? Ką daryt?

ALBINAS. Kadangi tavo tėvas manimi netiki — tai darysim be jo žinios. Aš ką tik sužinosiu — sakysiu tau. kad galėtum tėvą perspėt, o tu sakysi man apie kiekvieną jo žingsnį, ypač kada eina su knygomis, kad aš galėčiau dabot, apsaugot... žandarų akis į kitą pusę nukreipt.

ROŽĖ. Tu gelbėsi mano tėvelį? Koks tu geras...

ALBINAS. Ką darau, iš meilės dėl tavęs darau. Matai, jei tavo tėvas pamatys pagaliau, kaip aš dėl jo darbuojuos, tai jis nebesipriešins ir leis tave už manęs... O aš to taip trokštu! Gyvensim Tolučio namuose, gražiuose pakajuose... Nesėdėsi prie tokios švieselės, šviesią didelę lempą tau nupirksiu. Ir verpti nereikės — sėdėsi rankas susidėjus... Kito darbo neturėsi... tik savo Albinėlį mylėti...

ROŽĖ. *(Užsidengia akis)*... Man net drovu klausyt... kaip koks šapnas...

ALBINAS. *(Patylėjo, pavaikščiojo).* Na, ką galvoji?... Ką galvoji, sakyk?!

ROŽĖ. Kai tik tėvelis pareis — aš tuoj pasakysiu jam apie tuos pinigus...

ALBINAS. Geriau nesakyk — bus neramus.

ROŽĖ. Mamai nesakysiu... tėvui reikia— gal atsargesnis bus... ir jau pamatys, kad tu gerą širdį rodai — nebegalvos blogai apie tave. *(Įeina Rusteikienė).*

IV SCENA

RUSTEIKIENĖ. *(Įneša gąsotį alaus, pastato du puoduku, pila Albinui ir pati pagėrus duoda Rožei).* Tai pamėgink tos mūsų giros.

ALBINAS. Ne gira — tikras alus — a-a... skanus gerti...

RUSTEIKIENĖ. Tai gerk, meldžiamasis...

ALBINAS. Kai jau įsigyvensiu naujuose namuose — tai prašysiu ir man tokio alaus padaryt...

(Bus daugiau)

Lietuvos vyčių 70to jubiliejinio seimo uždarymo metu koncelebruotos mišios Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, Philadelphijoje. Nuotr. E. Vaičiulio

70 METŲ DIEVUI IR TĖVYNEI

Atrodo, kad tik vakar per 69-tą seimą Clevelande dainavome: "Kita metą kur mes būsim, oi, oi, oi, Philadelphija mūs laukia, oi oi oi". Metai jau praėjo ir Broliškos meilės miestas mūsų sulaukė — daugiau kaip 400 vyčių atvyko rugpjūčio 18-21.

Iš tolo mus pasitiko virš viešbučio plevėsuojanti trispalvė ir gausi grupė pažįstamų, kurie kiekvienas buvo prisisegęs didelę geltoną sagtį, ant kurios buvo užrašytas vardas ir kuopos numeris raudonom ir žaliom spalvom. Ir gerai, kad užrašė tuos vardus. Senatvei artėjant, atsimeni mielus draugų veidus, bet vardai pamažu nyksta atminty.

Įspūdingai praėjo atidarymo mišios, kurios uždarė Kunigų Vienybės seimą. Mišios buvo aukojamos vysk. V. Brizgio ir 22 kunigų. Ši Šv. Juozapo bažnyčia yra seniausia visoje Amerikoje — pastatyta prieš 250 metų. Pamoksle centro valdybos dvasios vadas kun. A. Jurgelaitis priminė, kad mes angliškai tariant esame "knights", kuriem valdovas (o mum Dievas) yra palietęs petį kardu ir įpareigojęs dirbti Dievui ir Tėvynei. O tas kardas yra ne kas kitas, kaip apsuktas kryžius.

Per aukojimą prie altoriaus buvo atnešta auksinė karūna ir lelijos žiedai — mūsų globėjo šv. Kazimiero simboliai.

Pirma sesija buvo 2 v. p.p. Prezidiumo pirmininku išrinktas (bene 17-tą kartą) garbės narys ir Vidurinio Atlanto apygardos pirmininkas Larry Janonis. Virš scenos kabėjo seimo šūkis: "Tai, ką mes pasižadame, tegu Dievas padeda mums išlaikyt!" Visus nustebino ir net išgasdino trimito garsai, pagal kuriuos į salę buvo įnešamos Lietuvos vyčių apygardų vėliavos. Buvo labai įspūdinga!

Philadelphijos 3-čios kuopos, kuri seimą globojo, pirmininkas Walter Mamaniškis pasveikino delegatus bei svečius ir visiem palinkėjo sėkmės. Prezidento Reagano sveikinimą perskaitė Loreta Stukienė. Tarp kitų, kurie sveikino raštu: John Cardinal Krol, Philadelphijos arkivyskupas, Dick Thornburgh — gubernatorius ir burmistras William Green, kuris šia proga paskelbė rugpjūčio 18 Lietuvos vyčių diena. Asmeniškai sveikino Vliko vardu dr. Jonas Stiklorius, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės — Algirdas Gečys, Ateitininkų — Teresė Gečienė ir daug kitų. Sesijoje dalyvavo Linas Kojelis, dirbąs Baltuosiuose Rūmuose.

Centro valdybos pranešimus pradėjo pirmininkė Loreta Stukienė. Ji pranešė, kad 1983 buvo geri ir vaisingi metai. Vyčiai atidžiai rengiasi atšvęsti savo globėjo mirties 500 metų sukaktį. Bus sukurtos specialios maldos ir statula.

Kiti valdybos nariai pranešė, kad per paskutinius ketverius metus organizacija padidėjo daugiau kaip 1,000 narių, o nuo paskutinio seimo — 285.

Lietuvos reikalų komiteto pirmininkas dr. Jokūbas Stukas priminė "Aušros" 100 metų sukaktį. Garbės narys Juozas Boley-Bulevičius padeklamavo iš "Aušros" eilėraščių, tarp kurių buvo "Lakštingala" ir "Gromata iš Amerikos."

Pirma seimo diena baigėsi Oregan New Year's klube, kur buvo 70 metų veiklos paminėjimas ir susipažinimo šokiai.

Klubas priklauso garsiai Mummers organizacijai, kuri turi daugiau kaip 100 tokių klubų. Ši organizacija vykdo įvairius labdaros darbus, o per Naujus Metus užsideda savo pačių sukurtus kostiumus ir kaukes ir apie 10 valandų žygiuoja per miesto gatves. Už geriausius kostiumus gauna pinigines premijas, kurios sudaro keliolika tūkstančių dolerių. Jų tradicinį šokį "The Mummers' Strut" pademonstravo Philadelphijos vyčiai.

Staiga vaišinimasis ir šokiai buvo nutraukti. Į salę įlingavo sena porelė. Pasveikindama svečius, papasakojo, kad jie į vyčius įstojo 1913 metais ir jau 70 metų dirba Dievui ir Tėvynei, bet neužmiršta ir dabar pasilinksminti. Džiaugėsi, kad mes čia gausiai suvažiavome ir linkėjo vaisingo seimo. Šį linksmą feljetoną atliko Teklė Šaulytė-Pryor iš Philadelphijos ir Juozas Yezulinas iš Shenandoah, Feljetoną sukūrė Elena Šaulytė, Teklės sesuo ir vyčių organizacijos garbės narė.

Gana vėlai geltoni autobusai pradėjo riedėti link viešbučio, skambant lietuviškom dainom su vytiškais žodžiais: "Septyniasdešimt mestų gyvuojam. / Duok, Dieve mielas, mums nenurimt / Kol mes galėsim laisvoj Lietuvoj / Daug daug dainelių kartu dainuot."

Dalia Bulvičiūtė

Lietuvos vyčių eisena prie Laisvės varpo 70-to seimo metu Philadelphijoje. Nuotr. P. Zupko

SOLISTO B. POVILAVIČIAUS KONCERTAS KENNEBUNKPORTE, MAINE

Rugpjūčio 7, sekmadienio vakare, pranciškonų vasarvietės didžiojoje salėje Kennebunkporte, Maine, buvo solisto **Benedikto Povilavičiaus** koncertas. Pianu jį palydėjo kompozitorius **Jeronimas Kačinskas.** Abu atvyko iš Bostono.

Vasaros metu solistas čia lankosi ne pirmą kartą. Visada jį palydi ir kompozitorius Jeronimas Kačinskas. Jų koncertai būna gerai parinkti ir puikiai paruošti. Matai, kaip solistas auga ir didėja, kaip apvaldo savo balsą. Solistas Benediktas Povilavičius yra jautrus ir šiltas solistas, į savo dainavimą įdedąs ir daug pergyvenimo, emocingumo. Todėl ir jo balsas įgauna ypatingą grožį ir lengvumą.

Solistas Benediktas Povilavičius

Koncerto programa

Šiam koncertui buvo parinkta tokia programa: arija iš "Semele" — G. F. Handelio (dainavo angliškai), dvi Franz Schuberto dainos — Der Tod und das Maedchen, Der Lindenbaum (dainavo vokiškai).

Lietuvišką repertuarą sudarė: Visur tyla — J. Gruodžio, Obelėlė — J. Gruodžio, Už aukštųjų kalnelių — J. Tallat-Kelpšos, Ateisiu tyliai naktį — J. Bašinsko. Ypatingai įdomi buvo baladinio charakterio daina apie "žalnierėlį" — Už aukštųjų kalnelių.

Po pertraukos buvo atliktos ištraukos iš operų: arija iš operos "Simon Boccanegra" — G. Verdi, Filipo arija iš op. "Don Carlos" — G. Verdi, Mefisto baladė iš op. "Mefistofelis" — Boito. Visas arijas dainavo lietuviškai.

Publika labai nuoširdžiai priėme solistą. Plojo ir plojo. Bisui jis dar padainavo: Šią naktelę per naktelę, Alaus alaus, duos Dievas daugiau, Žaliojoj lankelėj yra daug grėbėjėlių.

Koncertas visiem paliko puikų įspūdį. Solistas yra pajėgus atlikti didelę ir plačią koncertų programą, kur yra nemaža ir dramatiškų momentų, kur yra ir lyrinių pasažų. Visa tai atlikta su subtiliu jautrumu. Tai ir yra bene svarbiausia ir pagrindinė jo savybė, šalia malonaus tembro boso balso.

Kennebunkporte pranciškonų vasarvietės vasarotojų choras. Diriguoja Vytenis Vasyliūnas. Šio koncerto aprašymas buvo praeitame Darbininko numeryje.

Po koncerto, kaip čia įprasta, buvo vaišės visiem vasarotojam. Tada publika turi galimybės padraugauti su svečiais solistais, muzikais, pasikalbėti. Koncertą pravedė Elena Vasyliūnienė savo įprastiniu stiliumi. **(p.j.)**

LIETUVIŠKAS GIMTADIENIS HOLLYWOODE

Filmų, televizijos ir teatro artistė Rūta Lee Kilmonytė, dabar Mrs. Lowe, rugpjūčio 5 Maxim restorane savo motinai Marijai Kilmonienei surengė šaunų gimtadienio staigmenos balių.

Iš anksto buvo sukviesta apie pora šimtų svečių. Dalyvavo ne tik lietuviai, bet ir tarptautinė Hollywoodo publika. Tarp svečių, pasipuošusių smokingais ir vakarinėm suknelėm, matėsi apsirengusių ir su tautiniais drabužiais. Vien tik artistė Lucille Ball išsiskyrė savo apranga — ji dėvėjo pilkas kelnes ir žalsvą švarkiuką.

Susirinkę svečiai užkandžiavo, girkšnojo, atnaujino senas ir mezgė naujas pažintis. Atvykus Marijai Kilmonienei, jai sugiedota "Happy Birthday". Lietuviai užtraukė ir Br. Budriūno sukurtą "Valio".

Po gausios vakarienės šokius pradėjo žentas Mr. Lowe, pašokdindamas sukaktuvininkę. Svečių nuotaika buvo puikiausia.

Rūta Kilmonytė labai myli ir gerbia savo motiną, kuri ją užaugino ir įkvėpė lietuvių tautos ir lietuvių kalbos meilę. Rūta kiekviena proga primena esanti lietuvaitė. Jos ryšiai su lietuviais visada mieli ir šilti.

Rūta Lee Kilmonytė dar ir dabar pasirodo su pasisekimu televizijos programose ir teatrų scenose. Paskutiniu laiku ji vaidino Fort Worth, Texas, San Francisco, Sacramento, San Diego ir kitose vietovėse.

Sveikiname Mariją Kilmonienę, sulaukusią garbingos 80 metų sukakties!

Juozas Kaributas

ATSIŲSTA PAMINĖTI

ŠVIETIMO GAIRĖS. Lietuviškojo ugdymo žurnalas mokyklai ir šeimai. 1983 gegužė. "Aušros" metai. Nr. 29. Leidžia JAV LB Švietimo Taryba. Redaktorė — Stefanija Stasienė, 18112 Windward Rd., Cleveland, OH 44119. Administratorius — Juozas Plačas, 3206 W. 65th Pl., Chicago, IL 60629. Išeina du kartus per metus. Prenumeratos kaina 4 dol. Atskiras numeris 2 dol. Spausdina Morkūno spaustuvė, Chicago, IL. Šis numeris iliustruotas piešiniais ir nuotraukomis. 72 psl.

Turinys: Marija Stankus-Saulaitė — Motinos dienai (eilėraštis), Jonas Kavaliūnas — Švietimas šiuo metu, Gamtos mylėtojas — Poilsis gamtoje, Vacys Kavaliūnas — "Aušra" ir jos žodis, Violeta — Vaikas ir poezija, Bronius Judelis — Mokytojo pasiruošimas lituanistinei mokyklai, D. Petrutytė — Trečias žmogaus plėtros laikotarpis, Apolinaras Bagdonas— Mažoji Lietuva lietuviškosios kultūros lopšys, dr. Danguolė Tamulionytė — Lietuvių kalba — sava kalba ar svetima kalba? Karin Wishner (Vyšniauskaitė) — Kritinės pastabos dėl Danguolės Tamulionytės "Lietuviais norime ir būt", D. Ruzgytė (Ruzgienė?) — Kodėl vaikas pradėjo blogiau mokytis, Br. Juodelis—Dienos Pedagoginiame Lituanistikos Institute, Išėjo iš spaudos, Atsiųsta paminėti, Kas, kur, kada, Mirę mokytojai, Redaktorės žodis, Iš praeities.

Šis lietuviškojo ugdymo žurnalas savo paskirtim yra įdomus ne tik mokyklai ir šeimai, bet ir kiekvienam lietuviui, besirūpinančiam lietuvybe. Jam, pvz., įdomu žinoti, kad šiuo metu JAV-ėse veikia 27 lituanistinės mokyklos su 1432 mokiniais. "Veikia jau daugiau kaip 30 metų, išleisdamos kasmet daug gerai pauošto lietuviško jaunimo, įsijungiančio į lietuviškąjį darbą. Veiks ir toliau, remiant tėvams ir mūsų plačiajai visuomenei." (Citata iš Jono Kavaliūno, JAV Švietimo Tarybos pirmininko, straipsnio "Švietimas šiuo metu".)

Kyjetonas J. Čeginskas — L.K. B. KRONIKOS DEŠIMTMETIS 1972 - 1982. Lietuvių kultūros instituto leidinys Nr. 5. Išleista 1983 Vokietijoj: Litauisches Kulturinstitut, Romuva, 6840 Lampertheim 4 (Huettenfeld). Spausdino Sonnenburg-Druckerei, Trier. Tiražas 250 egz. 28 psl. Kaina DM 5/3 dol.

Knygutėj keturi skyriai: 1) Kronikos prieštaringumas, 2) Kronikos pobūdis ir sandara, 3) Kronika pati apie save, 4) Kronikos dešimtmečio istorija.

Autorius įdomiai apibūdina Kronikos prieštaringumą (paradoksalumą);

"LKB Kronika — šiuo metu pasaulyje geriausiai žinomas lietuviškas periodinis leidinys, tačiau Lietuvoje ji oficialiai neegzistuoja. Per visą Kronikos gyvavimo dešimtmetį nei valstybinė bibliografija, nei oficialioji spauda jos net pavadinimo nepaminėjo.

Kronika išeina Lietuvoje ir skiriama pirmoje eilėje skaitytojams tėvynėje, tačiau juos dažniausiai pasiekia tik iš užsienio, tai yra, patekusi į Vakarus ir iš ten sugrįždama radijo bangomis ar kitokiais keliais.

Ji išeina negausiais egzemplioriais, leidžiama slaptai, rašoma mašinėle, atrodo gana skurdžiai, ne visada lengvai išskaitoma, išoriškai nepatraukli, tačiau ji labiau patraukia ir paveikia skaitytojų mases, negu masinio tiražo, puošnūs šiuolaikinę spaudos techniką naudojantys, viešai platinami leidiniai.

Pažymėtina ir tai, kad kuklaus intelektualinio lygio Kronika pirmiausia sužadino Vakarų intelektualinių sluoksnių dėmesį: jie ją skaito, tiria, cituoja, apie ją rašo.

Vakarus pasiekia dažnai tik vienas vienintelis Kronikos egzempliorius, bet čia ji gauna daugeriopą pavidalą: daugina ma, perspausdinama, perfotografuojama, verčiama į kitas kalbas, spausdinama knygomis, skelbiama ir komentuojama spaudoje, skaitoma per radiją. Kiekvienas numeris sukelia atgarsių bangą."

AUKOS LITUANISTIKOS KATEDRAI

(tęsinys)

Aukos su darbovietės priedu (Matching Fund — MF):

Po $1,000 — Eleanor S. Cochran, Carlisle, MA (aukojo $500, MF $500, iš viso gauta $1,000); LB Gage Parko apyl., pirm. Danguolė Valentinaitė (aukojo $500, MF 500, iš viso gauta $1,000).

Pagal pasižadėjimus, su darbovietės priedu (MF):

Po 1,000 — Ignas ir Dangira Budriai, Collinsville, CT (aukojo $400, MF — dar nėra duomenų); Rūta ir Povilas Kiliai, Palos Hts., IL (auka $200,, MF $400, iš viso gauta $600); Danutė ir Raimundas Korzonai, Chicago, IL (auka $250, MF 250, iš viso $500).

$750 — Kęstutis A. Keblys, Southfield, MI (auka $350, MF 350, iš viso $700).

$500 — E. Raubertienė, Atco, N.J. (auka $100, MF — dar nėra duomenų).

Aukos, gautos 1983 liepos mėnesį:

Po $1,000 — Filomena ir Kazys Černiai, Chicago, IL; Kazys ir Eugenija Gimžauskai, St. Petersburg Beach, FL; Victor G. Mathieu, Bristol, R. I.; Mirga ir Kostas Pažemėnai, Rancho Palos Verdes, CA.

Po $500 — Antanas Dagilis, Westland, MI; dr. F. Sutkus, Homewood, IL.

Po $200 — Stasys Griežė-Jurgelevičius, Dorchester, MA; LB East St. Louis apylinkė, V. Gavelis.

Po $100 — Jonas Bratkauskis, S. Paulo, Brazilija; Koletta K. Kasparas, Arlington, MA; Eugenija Kezienė, Woodhaven, NY; Isabel G. Mansfield, S. Boston, MA; Vacius Prižgintas, Hollywood, CA; Antanas Ragelis, Gulfport, FL; Kazys Smalenskas, Chicago, IL; Jonas Tatarūnas, S. Paulo, Brazilija; Henry Valiulis, Chicago, IL; Louis Zurlis, Chicago, IL.

Po $75 — dr. Daina Variakojis, Chicago, IL; Petras Skėrys, Chicago, IL.

Po $50 — Ona Gustienė, Los Angeles, CA; Joseph Jakštas, Cleveland OH; Jadvyga Putrienė, Palos Heights, IL; a.a. Peter P. ir Mary Gedvilas atminimui— Louise M. Urbanski, Spring Valley, IL.

Po $25 — Victor Augus, Los Angeles, CA; Juozas Bagdanskis, Lake Geneva, WI; Vl. Gelažius, St. Petersburg Beach, FL; Danguolė Kviklytė, Chicago, IL; P. ir dr. M. Miškiniai, Orchard Lake, MI; Victor F. Mockus, MD., Santa Ruz, CA; Vytas Paulionis, Chicago, IL; Feliksas Valaitis, Chicago, IL.

$20 — Joseph Molis, Worcester, MA.

15 — dr. P. Jonikas, Riverside, IL (iš viso $35).

Po $10 — Sr. M. Alphonsa, Chicago, IL; Al Janus, Waterbury, CT; Juozas Jusys, Worcester, MA; Margaret Azukas Koberg, Accokeek, MD, Irena Laurinaitis, Cleveland, OH; Veronika Mašiotienė, Chicago, IL; Bernice Wojenik, Calumet City, IL.

Po $5 — A. Poškienė, Shenandoah, PA; Walter Ruzga, Merrillville, IN; Vincas Šamatauskas, Cleveland, OH.

$4 — Petras Aleškaitis, San Diego, CA.

Pagal pasižadėjimus gauta:

(Skliausteliuose pažymėta, kiek liepos mėn. įnešta ir kiek iš viso)

Po $1,000 — prel. Vytautas Balčiūnas, Thompson, CT ($100); dr. Jurgis Gimbutas, Arlington, MA ($500); Juozas ir Eugenija Pažemėnai, Queens Village, NY ($500); dr. Ignas K. Skrupskelis, Columbia, SC ($40, iš viso $400).

$600 — Vladas Velža, Santa Monica, CA ($300, iš viso $600).

Po $500 — Juozas Stasaitis, Brockton, MA ($100, iš viso $300); Bronius ir Agota Tiškus, Collinsville, IL ($200).

$400 — Julius Botyrius, Ridgewood, NY ($100).

Po $200 — Antanas Būga, Chicago, IL; ($50); Victor V. Milukas, Plainview, NY ($100); M. Vansauskas, Lyons, IL ($20, iš viso $120); Vladas Daukantas, St. Petersburg Beach, FL ($15, iš viso $125).

Po $100 — Danutė Domkus, Los Angeles, CA ($25); Juzė Kašetaitė Speare, Plattsburgh, NY ($25, iš viso $50); Domas Laphus, Chicago, IL ($25).

$50 — Elizabeth Navikas, Hartford, CT ($10).

Aukos nurašomos nuo mokesčių. Čekius rašyti ir siųsti: **Lithuanian World Community Foundation, Inc., 5620 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636.**

Nuoširdi padėka ir pagarba visiem, savo aukomis steigiantiem lietuvių mokslo židinį Illinois universitete Chicagoje. Sykį įsteigę, jį turėsime visiem laikam.

Lėšų telkimo komitetas,
J. Kavaliūnas, pirmininkas

DIDŽIOSIOS ŠVENTĖS JUBILIEJINĖJE SKAUTŲ STOVYKLOJE "AUŠRA"

Po Pasaulio Lietuvių Dienų Chicagoj ir jaunimo kongreso dar vienas reikšmingas pragiedrulys, apšvietęs mūsų padangę, tai Lietuvių Skautų Sąjungos sukaktuvinė stovykla - prasmingas vilties židinys išeivijoje.

"Į padangę trispalvė pakyla,
"Jubiliejus" kartoja
daina,
Vakarais prie laužų vėl
prabyla
Kunigaikščių laisva Lietuva.
Aušra, Lietuva,
tegyvuoja skautija....

— taip dainavo lietuviai skautai -ės, suskridę iš 4 kontinentų į Kanadą, ne tik pabendrauti, atnaujinti pažintis ar sustiprinti skautiškas nuotaikas išlikti ištikimais skautiškiem idealam, bet taip pat Aušros metais pagerbti Lietuvos praeitį ir paminėti šių metų sukaktuvinius įvykius. Užmojis didžiai prasmingas, pareikalavęs iš skautų vadovų, jaunimo ir jų tėvų daug darbo ir pasiaukojimo šią stovyklą organizuoti ir pravesti.

Stovykla įvyko Kanadoje VII.31 - VIII.13 netoli Toronto, prie Aurora (aušra) miestelio. Jau taip nutiko, kad stovyklos vardas AUŠRA sutapo su vietove. Nors šią karštą vasarą lietuvių gyvenime buvo daug viliojančių švenčių ir pramogų, į stovyklą iš toli ir arti suvažiavo per 800 šaunaus skautiško jaunimo. Tam negali prilygti bet kuris kitas jaunimo sambūris.

Reikia taip pat pastebėti, kad šis jaunimas suvažiavo savanoriškai, nelaukdamas kitų raginimo, neieškodamas kitų pagelbos ir paramos, finansiškai neapsunkindamas lietuvių visuomenės, o vien savo ir jų tėvų ištekliais. Skautam iš seno įprotis, o mum gražus pavyzdys: praeitį minime žodžiais, ateitį kuriame darbais, o dabartį įrodome pasiaukojimu.

Stovyklavietė buvo parinkta patogioje vietoje, privažiuoti automobiliu ar autobusu. Netoli ir Torontas, tik 30 km nuo stovyklavietės. Šią gausią skautišką šeimą priglaudė 2 savaitėm gražus lapuotis miškas ir skautiškų palapinių, žemų pastatų miestas. Stovykla buvo išdėstyta į skautų Varpo , skaučių Aušros, skautų akademikų ir bendrijos kolonijas.

Skautų — čių stovyklos dar turėjo atskiras šakų sodybas: skautų vyčių, prityrusių skautų-čių, jūrų, oro ir jaunesniųjų skautų-čių sodybas. Šias atskiras stovyklaujančias grupes jungė išraityti smagūs keliukai. Prie kiekvienos didesnės ar mažesnės stovyklos gražiai išpuošti vartai, tos vietos pavadinimas su skautiškais ženklais.

Įžengęs į vietovę, vartų sargybai pasveikinus, matai tvarkingą aplinką: palapinės simetriškai išdėstytos, vidury aikštelė, vėliavų stiebai, kryžius, rūpintojėlis. Taip pat kiekvienos palapinės aplinka ornamentais išdabinta ir skautiškais įrengimais išmarginta. Čia pajunti lietuvišką šilumą, skautišką nagingumą: darželiuose, tvorelėse, juostose vis lietuviškas ornamentas, savas stilius ir įpintas lietuviškas žodis: kalbam lietuviškai.

Lankant atskiras sodybas, pamatai koks didelis kasdien stovyklaujančių judėjimas ir skubėjimas visur laiku suspėti. Mat, stovyklos programa taip sutvarkyta, kad nuobodžiauti nėra kada. O vis kur nors kas naujo ar įdomaus vyksta.

Skautų jubiliejinėje stovykloje buvo procesija. Nešamos didžiulės vėliavos. Nuotr. Teresės Gaidelytės

Ir taip nuo ryto iki vėlaus vakaro: tvarkymasis, pamaldos, vėliavų pakėlimai, skubėjimas į valgyklą, užsiėmimai, svečiavimasis, pasiruošimas švenčių programom, laužai . . .

Per ištisą dieną stovykla kaip darbščių bičių dūzgiantis avilys. Visur tik siaudžia, gaudžia: klegesiai, dainos, šūkiai, komandos . . . Kiek tokiam didžiame plote darbo, džiaugsmo, margumo! Ir stebėtina, kad šis įvairumas atviroje gamtoje nesuardo 800 įvairaus amžiaus jaunuolių darnos: moka sugyventi, bendrai dirbti ir paklusti stovyklinei tvarkai.

Kiekvieną dieną be nuolatinių užsiėmimų buvo skirtingos iškilmės, minėjimai ar pramogos, kaip: Aušros diena, rajonų (Kanados, Atlanto, Australijos, Vidurio rajono, Ramiojo vandenyno, Europos) dienos su jų sukurtais pasirodymais, jubiliejinė, seserijos, senovės dienos, derliaus šventė. Labai iškilmingai buvo paminėta Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo sukaktis, lietuviškos skautijos 65 m. jubiliejus, "Skautų Aido" 60 m., "Aušros" 100 m. ir Dariaus ir Girėno skrydžio sukaktys. Visuose užsiėmimuose ir iškilminguose minėjimuose buvo įjungtas religinis pradas: pamaldos, religiniai pašnekesiai.

Stovyklą sveikino Amerikos prezidentas R. Reagan, Kanados ministeris pirmininkas Trudeau, Kanados gubernatorius , Lietuvos atstovai D. Britanijoj, Kanadoj, Amerikoj, gen. St. Raštikis, visų lietuvių didžiųjų organizacijų atstovai ir skautų vadovai-veteranai.

Stovyklautojus ir svečius lankė stovyklinis laikraštėlis "Spinduliai", kuriuose atskleistas taikliai ir išsamiai stovyklos veidas, paminėti svarbieji įvykiai, įjungti sveikinimai ir linksmos pabiros. Redagavo s. B. Kidolienė su talka.

Per dvi savaites oras buvo šiltas. Nors pradžioj lijo ir vieną pavakarį praėjo audra, išgriaudama kelis medžius, bet visada pagal skautų įpratimą sakoma, kad stovyklos metu niekad nelyja ir nešąla.

Stovyklautojų nuotaika visą laiką buvo pakili ir maži sutrikimai dėl patalpų neužtemdė entuziazmo. Jubiliejinė stovykla visais atžvilgiais pasisekusi, atnešusi naudą ir viltį lietuvybei ir skautijai.

A.S.

Skautės stato stovyklos vartus. Dirba sesės su vadove Vida Senkuviene. Nuotr. Teresės Gaidelytės

DAR VIENAS KONGRESAS: PABALTIEČIŲ JAUNIMO

Artėjant ypatingai veiklios vasaros galui, norisi pranešti apie dar vieną kongresą. Tai antrasis pabaltiečių jaunimo kongresas, įvykęs New Hampshire valstijoj, latvių stovykloj "Piesaule", netoli Concord.

Šis kongresas buvo ženklas naujai steigiamo judėjimo sujungti Baltijos šalių jaunimą Vakaruose. Mūsų tautos yra mažos, ir gresia jom išnykimas. Jėgą randame bendroj veikloj. Svarbu, kad pabaltiečių jaunimas pažintų ne tik savo, bet ir kaimynines tautas. Sueidami kartu, sužinom, kad dalinamės ne visai tomis pačiomis istorijomis, ne visai tomis pačiomis kultūromis ir kalbomis, bet vis dėlto esam labai panašūs ir gyvenam tais pačiais rūpesčiais.

Šių metų kongreso organizatoriai buvo: estas Martin Suuberg, latvis Karlis Cerbulis ir lietuvis Vidmantas Rukšys. Jų padėjėjai buvo taip pat visų trijų tautų jaunuoliai.

Kongresas vyko nuo ketvirtadienio, rugpjūčio 18, iki sekmadienio, rugpjūčio 21, ir susilaukė nemažai dalyvių, ypač savaitgalio metu (maždaug 100-200).

-o-

Programa prasidėjo vigilijos atidarymu Concord mieste, New Hampshire sostinėj, prie sostinės rūmų. Iš knygos "These Names Accuse" buvo skaitomi vardai pabaltiečių, išvežtų į kalėjimus ir stovyklas. Šalia buvo plakatai: "Freedom for Estonia, Latvia, Lithuania", "To Commemorate", "To Moum" "To Protest". Beržo kryžius pabrėžė vigilijos rimtumą. Visų trijų tautų vėliavos šalia JAV vėliavos pabrėžė iškilmingumą.

Vigilija tęsėsi 24 valandas. Ji baigėsi penktadienio demonstracija, atkreipusia į save spaudos dėmesį. Kongresas ir vigilija buvo aprašyti Concord, Nashua ir Manchester laikraščiuose. Radijas perdavė trumpus skelbimus. Televizija filmavo.

Jaunimas atvyko demonstracijon karavanu; 25 automobiliai važiavo 23 mylias išmarginti plakatais: "Free the Baltic States", "Nyet, nyet Soviet", "If you want a hell of a good time, call Yuri, collect", ir pan.

-o-

Ketvirtadienio vakarą jaunimas žiūrėjo filmą "Countdown for America" ir turėjo progą pasikalbėti su Aarne Vahtra, estų rezistentu, neseniai atvykusiu į Ameriką. Vahtra kalbėjo apie moralę, apie korupciją, apie komunistinę tvarką ir kaip ji kraipo žmones ir žemę. Vakaras baigėsi informaliomis diskusijomis ir vaišėmis.

-o-

Penktadienį kalbėjo Rein Taagepare, kuris kartu su Romualdu Misiūnu yra parašęs knygą "The Baltic States, Years of Dependence 1940-1980". Dr. Taagepare apibūdino Baltijos šalių padėtį ir pagrindė ją statistikom.

Taip pat kalbėjo Paula Dobriansky, iš National Security Council. Ji stengėsi apibūdinti savo darbą ir veiklą NSC, viename iš prezidento Reagano šaltinių, pateikiančių žinias, kas vyksta Sovietų Sąjungoj ir Rytų Europos šalyse.

Po vakarienės kalbėjo dr. Maruta Lietina - Ray ir jos vyras dr. Benjamin Ray apie savo patirtį mišrioj santuokoj. Dr. Lietina-Ray yra latvė. Ši diskusija prasidėjo su kiekvieno dalyvio ant kortelės surašytomis mintimis, kas jį teigiamai ar neigiamai tokioj situacijoj labiausiai jaudina. Daktarai Ray naudojo tas korteles jų minčių aptarimui. Įdomiausia jiem buvo tai, kad jaunimo pagrindinis klausimas buvo, kaip mišrioj šeimoj išlaikyti savo kalbą ir ją perteikti savo vaikam.

Vakare buvo laužas su visų trijų tautų dainomis ir vaidinimėliais. Po laužo buvo galima šalėj šokti ir linksmintis iki paryčių.

Šeštadienį buvo mokomasi apie teatrą ir vaidybą. Kai kurie mokėsi šokti lietuvišką tautinį šokį — Gyvatarą. Taip pat vyko rinkimai, kas kitais metais organizuos kongresą.

Pirmoji šios dienos diskusija buvo pateikta advokato iš Washingtono, DC, Ernest Raskausko. Jis kalbėjo apie Office of Special Investigations (OSI) ir teismus, kurie vyksta deportuoti natūralizuotiem amerikiečiam; jie yra kaltinami, kad, įvažiuodami į Ameriką, davė apie save neteisingas žinias, o iš tikrųjų per antrąjį pasaulinį karą jie esą buvę nacių kolaborantai. Prelegentas pažymėjo, kad kaltinamieji, atėję į teismą, mato visokius žinių atstovus, tik ne etninių laikraščių atstovus; kad šie teismai turi nepaprastai didelę reikšmę etniném grupém, bet taip pat ir mum kaip amerikiečiam, kadangi įstatymai, kuriais šie teismai yra pagrįsti, yra neteisingi ir negarbingi. Nors kaltinamieji jau yra 30 ar daugiau metų Amerikos piliečiai, deportavimo teismai neduoda jiem pagrindinės amerikiečio teisės turėti prisiekusiųjų (jury) teismą. Taip pat advokatai, kurie gina šiuos kaltinamuosius, neturi lygaus priėjimo prie liudytojų ir dokumentų, kurie galėtų įrodyti kaltinamųjų nekaltumą.

Tema "Kaip pabaltiečių klausimai yra pristatomi valdžiai" buvo diskutuojama viešai Pabaltiečių Komiteto (JBANC) atstovės Anita Bedelis, Baltų Lygos (BAFL) atstovės Daivos Kezienės ir BATUN (Baltic Appeal to the United Nations) atstovės Juta Ristsoo. Kiekviena pristatė savo organizaciją, jos veiklą ir tikslus. Paskui prasidėjo pagrindinė diskusija: JBANC ir BATUN organizacijos klausinėjo p. Kezienę apie BAFL tikslus ir kodėl BAFL lyg tai stumiasi, jų nuomone, į šių organizacijų veiklos sferas, tuo būdu sumaišydama amerikiečius, kurie ilgesnį laiką įpratę veikti su BATUN ir JBANC. Į klausimus p. Kezienė nepajėgė atsakyti, tiktai atsiprašė, kad ji yra BAFL "laisvoji grandis" (loose link) rytuose; jos nuomone, nėra jokių problemų ar teritorijos užėmimų; pagerbė BATUN veiklą; paaiškino, kad BAFL jungia pabaltiečius Amerikos vakaruose.

Paskutinę diskusiją pateikė Peeter Ristsoo, Karlis Zamurs ir Jonas Zerr — apie politinę veiklą. Čia įdomiai kalbėta apie jaunimo veiklą ir kaip ji gali būti svarbi, kokia kryptim ji vystosi, ką jaunimas nori pasiekti. Buvo pradėtos diskusijos, kas ir kaip bus daroma, pasinaudojant olimpiniais žaidimais. Tuo metu bus susirinkus viso pasaulio spauda, kuri turės duoti saviem kraštam kokių nors žinių. Kodėl tarp visų kitų nebūna žinių apie pabaltiečių bylas ir klausimus?

Vakaras buvo garsiai atšvęstas šokiais su latvių grupe "Akacis", kuri yra kylanti žvaigždė latvių jaunimo tarpe. Reikia pripažinti kad visai neblogai grojo.

-o-

Bendri įspūdžiai lieka, kad savaitgalis pasižymėjo savo įdomumu, įvairumu ir draugiškumu. Su antruoju pabaltiečių jaunimo kongresu jaučiama nauja kylanti karta, kuri domisi savo etniniu paveldėjimu ir savo etnine ateitim. Dalyvavimas tokiose pabaltiečių grupėse tobulina pasididžiavimą sava tauta, tuo pačiu augina domėjimąsi kitomis tautomis ir supratimą, kad, kai kartu veikiam, mūsų jėga yra triguba.

rvš

NAUJAS POGRINDŽIO LAIKRAŠTIS

Lietuvių Informacinis Centras Darbininko redakcijai atsiuntė naują okupuotos Lietuvos pogrindžio laikraštį — **Lietuvos Ateitis.** Tai yra periodinis jaunimo leidinys. Numeris 6. Išleistas Lietuvoje šiais metais, rašytas mašinėle, turi 21 pusla;į. Įdėta nemaža patriotinės poezijos. Su numerio turiniu vėliau supažindinsime.

VISIEMS ARTIMA LITUANISTINĖ MOKYKLA—
LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS "ŽIDINIO"
NEAKIVAIZDINĖ LITUANISTINĖ MOKYKLA
KORESPONDENCINIU BŪDU DĖSTOMA PILNA 1-12 SKYRIŲ PROGRAMA

Mokiniams darbai siuntinėjami kas savaitę.
Naudojamos įvairios vaizdinės ir garsinės mokymo priemonės.
Išduodami visų skyrių pažymėjimai ir mokyklos baigimo atestatai.
Mokestis už mokslą tik $25 metams.

Kreiptis į mokyklos direktorę Vidą Bučmienę
17702 Crestland Rd.
Cleveland, Ohio 44119
Tel. (216) 481-0653

IŠ VISUR

— **Amerikos Lietuvių Katalikių Moterų Sąjungos seime,** įvykusiame rugpjūčio 18-20 Putnam, Conn., ateinantiem dvejiem metam buvo išrinkta tokia valdyba: pirm. Julia Mack, I vicepirm. Victoria Leone, II vicepirm. Aldona Shumaway, sekr. Daina Dumbrienė, ižd. Vida Sakevičiūtė, iždo globėja Anna Šliterienė, "Moterų Dirvos" žurnalo redaktorė Dalė Murray.

— **Senatorius Robert Dole** liepos 19 JAV senate paminėjo trijų narsių Helsinkio grupių narių — Viktoro Petkaus, Mykolos Rudenkos ir Anatolijaus Ščaranskio — suėmimo sukaktuves. Pateikęs jų trumpas biografijas, Dole pareiškė, kad jų bylos rodo, jog sovietų valdžia nesilaiko savo tarptautinių įsipareigojimų, įskaitant Helsinkio susitarimus. "Šie trys vyrai", kalbėjo Dole, "drauge su nesuskaitomais kitais sąžinės kaliniais, tęsia savo kovą už savo svajonės — laisvės visiem žmonėm — įgyvendinimą". Senatorius Dole ragino kolegas ir toliau aktyviai remti sąžinės kalinius Sovietų Sąjungoje, idant jie vieną dieną galėtų patirti savo prigimtinę teisę būti laisvais.

— **Cicero LB** ruošiamame Tautos šventės minėjime pagrindinę kalbą pasakys Pasaulio Lietuvio redaktorius inž. Bronius Nainys. Minėjimas įvyks rugsėjo 11, sekmadienį, 12 val. popiet Šv. Antano parapijos salėj.

— **Faustas Strolia** bus pagerbtas metiniame Balzeko lietuvių kultūros muziejaus rengiamame bankete rugsėjo 17 The Palmer House viešbuty. F. Strolia yra vienas iš daugiausia pasidarbavusių jaunimo muzikinės veiklos judintojų Chicagoj.

— **Washington, D.C.** — Dail. Adomo Galdiko kūrinių paroda ir solistės Ginos Čapkauskienės koncertas rengiamas rugsėjo 24, šeštadienį, 7:30 v.v. Latvių namuose, 400 Hurley Ave., Rockville, Md. Dail. A. Galdiko paveikslai bus atgabenti iš Putnamo, iš dailininko palikimo. Jo kūrybą apibūdina skulptorė Meila Balkuvienė. Paveikslai bus parduodami. Solistei G. Čapkauskienei akomponuos Diana Čampienė. Pelnas skiriamas Putnamo seselėms paremti.

— **Hartfordo LB apylinkės balius** įvyks spalio 8, šeštadienį, 7 val. vak. Ukrainiečių klubo patalpose, 961 Wethersfield Ave., Hartforde. Meninę programos dalį atliks Hartforde dar nebuvęs "Antras Kaimas" iš Chicagos. Po programos šokiai, baras, bufetas, loterija. Rezervacijas nedelsiant daryti pas Zitą Dresliutę, tel. 236-5501, arba rašant: 238 Oxford St., Hartford, CT 06105.

— **Cleveland, Ohio,** Dievo Motinos parapija savo salėj spalio 16 rengia simfoninį koncertą, kurio programą atliks pianistas Antanas Smetona, solistas Jonas Vaznelis ir Clevelando Filharmonijos orkestras.

— **Š. Amerikos pabaltiečių** lengvosios atletikos pirmenybės įvyks rugsėjo 10-11 Kanados estų stadijone, Udora, Ont., apie 50 mylių į šiaurės rytus nuo Toronto. Vykdo Toronto estų sporto klubas "Kalev". Svečių teisėmis į šias varžybas yra pakviesti ir suomių, ukrainiečių ir lenkų lengvatlečiai.

— **Š. Amerikos pabaltiečių** šaudymo pirmenybes vykdo Kanados latvių sporto sąjunga. Jos vyks rugsėjo 10 ir 17 Kanados latvių šaudykloj "Berzaine", apie 40 mylių į šiaurę nuo Toronto. Rugsėjo 10 bus vykdomos pistoletų varžybos, o rugsėjo 17 — smulkaus kalibro ir medžioklinių šautuvų varžybos.

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. dr. M. Švelkauskienė sutiko šiame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojam. Klausimai siųstini jos adresu: Dr. M. L. Švelkauskas — Attorney-at-Law, Boston Five Bank Bldg., 1895 Centre St., Boston, MA 02132

AR KAIMYNAS TURĖJO PRISIDĖTI PRIE TVOROS TVĖRIMO?

KLAUSIMAS

Malonėkit per Darbininką atsakyti į tokį klausimą.

Mano kaimynas praėjusį pavasarį nugriovė tarp mūsų abiejų namų stovėjusią medinę seną tvorą ir pats išsikėlė gyventi kitur. Prie mūsų esamus namus išnuomojo laikinai; namai atiduoti brokeriui pardavimui.

Kai kaimynas dar pats čia gyveno, raginau, kad tvertume tvorą bendrai ir siūliau jam puse kainos prisidėti, — tai atsisakė, aiškindamasis, kad jam dabar tvoka nereikalinga. Tad praėjusį mėnesį turėjau aš vienas ją tverti, nes vaikai ir šunys myniojo, laužė gėlynus ir teršė pievą. Kai paprašiau jį pusę kainos pridėti, atsakė tą patį, kad jam nereikia. Tačiau pastatytoji nauja tvora pagerina išvaizdą ne tik mano namų, bet ir kaimyno. Dėl tos mano lėšomis pastatytos tvoros, esu tikras, kaimynas gaus g eresnę kainą už savo namus.

Patarkit, kokiu būdu galėčiau gauti pusę pinigų, sumokėtų už naują tvorą. Man atrodo, kad, jei žmogus turi iš ko naudos, turėtų už tai ir susimokėti.

New Yorkietis

ATSAKYMAS

Deja, turiu Tamstai pasakyti, kad negali gauti jokių pinigų iš ~~kaimyno~~ tvoros išlaidų sąskaiton. Jei senoji tvora priklausė kaimynui, o nebuvo bendra abiejų nuosavybė, kaimynas turėjo pilną teisę ją nugriauti. Atrodo, kad kaimynas Tamstai **neprižadėjo** padengti pusę naujos tvoros išlaidų. Tamsta pasistatei tvorą, Tamstos tvora, ir Tamsta turi teisę ją nugriauti, jei kada norėsi. Kaimynas jokių prievolių tos tvoros atžvilgiu neturi. Faktas, kad Tamstos pastatyta tvora pagražina ir kaimyno namus ar net kaimynui yra naudinga, teisiškai nieko nereiškia.

FLORIDOS SKAITYTOJUI

Deja, negaliu sutikti su Tamstos floridiškio patarėjo pareikšta nuomone. Faktas, kad Tamstos oponentas prižadėjo sumokėti dividendus vėliau, kai pasibaigs fiskaliniai metai, turėtų reikšmės, jei, parduodant šėrus (akcijas), tas punktas būtų buvęs įtrauktas į šėrų pirkimo pardavimo (t.y. perleidimo) aktą.

Antras Tamstos nurodomas punktas — kad kitiems asmenim buvo išmokėti dividendai, netu ri reikšmės, nes Tamsta nežinai, kas buvo ir kas nebuvo įtraukta į tų asmenų pirkimo-pardavimo aktą. Jei būtų tiesmas, tokie "įrodymai" būtų teismo atmesti.

Trečias punktas — k a d Tamstos oponentas anksčiau siūlė geresnę kainą už tuos šėrus, o Tamsta tada jo pasiūlymo nepriėmei, visai nieko nereiškia. Tamsta tada galėjai pasiūlymą priimti arba atmesti. Jei būtum priėmęs, gautum pelną. Kadangi pasiūlymo nepriėmei, tas pasiūlymas buvo Tamstos atmestas ir nieko nereiškia.

Norėčiau dar pabrėžti, kad vadinamasis Statute of Limitations, t.y. laikotarpis, per kurį galima buvo kreiptis į teismą, jau senokai yra praėjęs. Manau, kad Tamsta nieko nenustojai, nesikreipdamas į teismą, nes neturi užtenkamai pagrindo ieškiniui aprašomomis aplinkybėmis.

Dėl advokato pasirinkimo Californijoj, — kiekviena biblioteka (public library) turi visų valstijų advokatų sąrašų knygas. Tos knygos leidžiamos kasmet. Pasižiūrėjęs į tas knygas, galėsi pasirinkti kokios tik norėsi kilmės advokatą.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Tavo aukos laukia Tėvynė!
Paremk tas organizacijas, kurios rūpinasi Lietuvos išlaisvinimu!

Keliautojų dėmesiui

Juozas Kaributas yra parašęs įdomią knygą "Kelionė aplink pasaulį". 423 puslapių knygoj sukaupta daug kelionių įspūdžių. Knyga iliustruota nuotraukomis iš aplankytų vietovių. Knyga su persiuntimu tik 3 dol. Gaunama Darbininko administracijoj.

Šv. Kazimiero medalis, išleistas jubiliejui rengti komiteto, jau gaunamas Darbininko administracijoje. Medalis bronzinis, įdėtas į plastikinę dėžutę. Kaina 10 dol. Persiuntimui pridedamas dar 1 dol.

SUVENYRAI

Automobiliam lipinukai (decal), Lietuvos Vytis su trispalve ir stilizuotas Vytis, lipinama iš vidaus. Lietuvos Vytis su trispalve ir Amerikos-Lietuvos vėliavomis bei Vyčiu, lipinama išorėj. Kaina po 1 dol.

Lipinukai išorėj LABAS, SVEIKAS ir kiti po 1.50 dol. Lietuva su Vyčiu, L.T. 2 dol.

Lietuviška trispalvė vėliavėlė su pastatymo kaladėle (base) — 1.50 dol. Lietuviška ir JAV vėliavėlės su pastatymo kaladėle (base) — 2 dol.

Šie ir panašūs suvenyrai, lietuviškos knygos ir plokštelės gaunama Darbininko administracijoj, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

"Vytis". Prieš 10 metų Chicagoj sukurtas orkestras Vytis išleido plokštelę. Orkestro vadovas ir dainininkas Liutas Dargis. Dar dainuoja Irena Mažeikaitė. Turiny: Kauno valsas, Guantanamera, Dar šiandien, Tau tiktai tau, Vyrai ūžkim, Svajonių sala, Tave aš pamačiau, O Zuzana, Paskutinis sekmadienis, Saulė. Kaina 12 dol. Persiuntimui pridedamas 1 dol.

Harmonija. New Yorko Harmonijos kvartetas dainuoja: Oi tu, ieva, ievuže, Pavasaris, Plaukia sau laivelis, Gyvenimą tas turės, Devynbalsė, Stoviu aš parimus. Kur bėga Šešupė, Du broliukai kunigai, Negerki trečios, Poeto svajonė, Mano rūtos, Šlama šilko vėjas. Jau saulelė leidos, Nemunėlis. Kaina 10 dol. Persiuntimui pridedamas 1 dol.

Šios ir kitos lietuviškos muzikos plokštelės, lietuviškos knygos, suvenyrai gaunama Darbininko spaudos kioske: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

BALTINUKAI — T SHIRTS, trijų spalvų, su Lietuvos trispalve ir Vytimi bei įrašu "Lithuanian and proud of it" : vaikam (boy's size) S (6-8), M (10-12), L (14-16), suaugusiems (man's size) S (34-36), M (38-40), L (42-44), XL (46-48). Kaina su persiuntimu tik 6 dol. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

NAUJAUSIA E. JUCIŪTĖS KNYGA

Igarkos Naujamiestis. Dokumentinis reportažas iš lietuvių tremtinių gyvenimo Sibire. Įrišta į kietus viršelius kainuoja tik 10 dol. Taip pat dar gaunama E. Juciūtės trijų laidų susilaukusi knyga **Pėdos mirties zonoje.** Kaina 10 dol. Persiuntimui pridedamas 1 dol. Gaunama Darbininko Spaudos kioske, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

MŪSŲ MAŽIESIEM

A. Gustaičio, Algis Trakys ir Tarsiukas Šleivys. Apsakymėliai su iliustracijomis. 2 dol.

Grybs, grybs. Dainorėlis su daigom. 3 dol.

B. Š. Nalienės, Kalnų gėlytė. Iliustruota. 2 dol.

B. Vaivorytės, Gyvūnų sodyba. Iliustruota. 3 dol.

R. Scarry, Mano žodynas. Iliustruotas su lietuviškais ir angliškais užrašais. 6 dol.

M. D. Tamulionytės, Lietuviais norime ir būt. Vadovėlis su iliustracijom mokytis lietuvių kalbai. Su kalbos pratimų priedu. 24 dol.

Persiuntimui pridedama 1 dol.

Šios bei kitos lietuviškos knygos, suvenyrai, lietuviškos muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoj: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

IŠPARDAVIMAS

Trys knygos su persiuntimu už 2 dol. Tai P. Narvydo pasakojimai iš Lietuvos laisvės kovų, J. Jaškausko apysaka iš Lietuvos nepriklausomo gyvenimo pradžios, A. Žemaičio "Lietuvos vaizdeliai" arba to paties autoriaus "Nutolusios dienos". Gaunama Darbininko administracijoj, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

NAUJAUSI LEIDINIAI

J. Puzino, Rinktiniai raštai. I ir II tomas. Įrišti į kietus viršelius. Už abu tomus 35 dol.

B. Kviklio, Kauno arkivyskupija. Gausiai iliustruota, įrišta.. 23 dol.

E. Juciūtė, Igarkos Naujamiestis. Lietuvių tremtinių gyvenimas Sibire. Įrišta. 10 dol.

M. Blynas, Lietuvos senovės paminklai. Iliustruota . 10 dol.

J. Karka, Vytauto Didžiojo Universiteto studentų atsargos karininkų korporacija Ramovė 1933-1983. Kaina 12 dol.

A. Balašaitienė, Susitikimas pamary. Novelės. Įrišta. 8 dol.

A. Kairys, Kelionė į Vilnių. Premijuotas romanas. 10.00 dol.

J. Burkus, Gaila minios. Religiniai mąstymai. 8.00 dol.

G. Galva, Ernestas Galvanauskas, politinė biografija. Kietais viršeliais. 18.00 dol.

G. Tautvytis, Gyvenimas okupuotoj Lietuvoj. 10.00 dol.

B. Ramanauskas, OFM, Aš savo dalį atlikau . . . Religinių straipsnių rinkinys. 12 dol.

A. Gailiušis, Visaip atsitinka. Novelės. 6 dol.

V. Kavaliūnas, Dalia. Romanas, kietais viršeliais, 7 dol.

Pr. Razminas, Kražiai. Didesnio formato, įrišta. 12 dol.

A. Budreckis, DLK Algirdas. Istorinis veikalas, įrištas. 16 dol.

A. Rukša, Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės. III tomas, įrištas. 19 dol.

M. Karaša, Gyvenimo sūkuriuose. Įrišta. 12 dol.

E. Juciūtė, Pėdos mirties zonoje. Pergyvenimai Sibire. 10 dol.

Br. Kviklys, Telšių vyskupija. Gausiai iliustruota, įrišta. 20 dol.

Br. Kviklys, Vilkaviškio vyskupija. Gausiai iliustruota, įrišta. 23 dol.

J. Brazaitis, Raštai. I, II ir III tomai. Įrišta. Po 15 dol.

L. Kerulis, Išvežtųjų lietuvių sąrašas. Didelio formato. 20 dol.

S. Ylos, Ateitininkų vadovas. II laida. 8 dol.

II Pasaulio Lietuvių Dienos. 5 dol.

A.P. Bagdono, Žodžiai į tolį. Poezija. 5 dol.

R. Raid, Wenn die Sowjets kommen. Vokiečių kalba apie sovietų žiaurumus okupacijos metu Pabaltijo kraštuose. 12 dol.

Palikę tėviškės namus. Kapinių paminklai. 20 dol.

Persiuntimui pridedamas 1 dol.

Šios bei kitos lietuviškos knygos, lietuviškos muzikos plokštelės ir suvenyrai gaunama Darbininko administracijoj. 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

LITHUANIAN COOKERY
(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastininiu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, valstija, Zip .....

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klijentūrą, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS
į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.
TŪKSTANČIAI KLIJENTŲ PATENKINTI.
VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.
GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

40 East 49th Street
(Corner of Madison Ave.)
New York, N.Y. 10017
Tel.: (212) 758-1150, 758-1151

Apple-Valley, Min. 55124	72 County Road No. 42	612 432-3939
New Yor, N.Y. 10003	45 Second Avenue	AL 4-5456
New York, N.Y. 10011	135 W. 14th Street	CH 3-2583
So. Boston, Mass. 02127	393 West Broadway	617 268-8764
Bridgeport, Conn. 06610	1880 Seaview Ave.	203 367-2863
Chicago, ILL. 60629	2501 West 69 St.	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134	6089 State Road	884-1738
Irvington, N.J. 07111	1082 Springfield Ave.	374-6446
Grand Rapids, Mich. 49505	1541 Plainfield Ave. NE	616 361-5960
Hackensack, N.J. 07601	194-B Main St.	201 342-9110
Hartford, Conn. 06106	1839 Park St.	203 232-6600
Lakewood, N.J. 08701	241 Fourth Street	FO 3-8569
Montebello, CA. 90640	1800 W. Beverly Blvd.	213 727-0884
New Haven, Conn. 06511	1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N.J. 07106	698 Sanford Avenue	373-8783
Miami Beach, Fla. 33139	1352 Washington Ave.	305 532-7026
Philadelphia, Pa. 19122	1214 N. 5th St.	PO 3-4818
Philadelphia, Pa. 19141	4925 Old York Rd.	GL 5-9586
Pittsburgh, Pa. 15203	1307 E. Carson Street	HU 1-2750
Waterbury, Conn. 06710	555 Cook St.	756-1668
Fort Wayne, Ind. 46808	1807 Beineke Rd.	432-5402
Worcester, Mass, 01610	144 Millbury Street	SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503	309 W. Federal Street	RI 3-0440

AMBER HARVEST
Fresh fruits and vegetables
PARDUOTUVĖ

Galima gauti skanios, rupios, lietuviškos sveikatos duonos iš Bruno's kepyklos Chicagoj.
Užsakomi vaisių krepšiai visom progom.
Iki malonaus pasimatymo!

110-21 Jamaica Ave.
(kampas 111 St.)
847-9225

Atidara nuo 8 iki 7 val.
nuo pirmadienio
iki šeštadienio

KAILIŲ PASIRINKIMAS!

Custom made fur and sheepskin coats and other leather goods. The lowest prices in neighborhood. Use our layaway plan.

ALEX SHEEPSKIN AND FUR CO.
79-03 JAMAICA AVE.
WOODHAVEN, N.Y. 11421
TEL. 212 296-1162

Sparčiai auganti milijoninė

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

Yra geriausia ir patogiausia bankinė įstaiga visiems lietuviams.

KASA už paprastus taupymo sąskaitas moka 9%
Už IRA pensijų indėlius KASA šiuo metu moka 10%
Už didelius ir mažus certifikatus KASA moka kiek galima aukščiausius procentus.
Visiems taupytojams KASA longvomis sąlygomis suteikia visų rūšių paskolas.
"KASA prilima švenčių ar atostogų plano taupymo indėlius ir už juos taip pat moka 9% palūkanų".
— KIEKVIENO ASMENS INDĖLIAI KASOJE APDRAUSTI IKI 100,000 DOL. —
KASOS įstaiga veikia savaitės dienomis nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, o penktadieniais iki 6 val. ir šeštadieniais iki 5 val. vak.
KASOS adresas: 86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418
Telefonas: (212) 441-6700

KASA kviečia visus jungtis į lietuvišką taupymo įstaigą.

NEW YORKE

Tautos šventės ir Dariaus-Girėno 50 metų istorinio skridimo minėjimo dieną, rugsėjo 11, nuo 12:30 val. iki 2 val. popiet Kultūros Židiny veiks bufetas ir bus galima gardžiai papietauti už prieinamą kainą. Bufetas taip pat bus atidaras ir po minėjimo — akademijos programos. Pietų paruošimu ir bufetu rūpinasi New Yorko šaulių kuopos valdybos narė, šaulė Elena Mickeliūnienė.

Pranciškonų spaustuvėje išspausdintas naujas gražus leidinys — dail. V. K. Jonyno darbų katalogas ir pasisakymai iš įvairios spaudos. Leidinys iliustruotas dailininko grafikos darbais, skulptūrų ir kitų kūrinių nuotraukomis. Anglų kalba, 28 psl., didelio formato.

Aušros 100 metų sukaktis minima rugsėjo 18, sekmadienį, Kultūros Židinyje. Paskaitą apie Aušrą ir jos reikšmę lietuvių tautai skaitys dr. Antanas Klimas, Rochesterio universiteto profesorius. Bus paskaityta ir iš Aušros poezijos. Be to dainuoja Harmonijos kvartetas, vadovaujamas muziko Viktoro Ralio. Šį minėjimą rengia specialus komitetas, kurį sudaro N.Y. 19 organizacijų ir kuriam pirmininkauja Aleksandras Vakselis.

Harmonija, New Yorko kvartetas, spalio 1 koncertuoja Waterburyje, kur Lietuvių Bendruomenės apylinkė rengia tradicinį bendruomenės vakarą. Koncertas bus Šv. Juozapo parapijos salėje, 29 John St.

Lietuvos vyčių 110 kuopos maldos diena už persekiojamą Lietuvos Bažnyčią yra rugsėjo 26, pirmadienis. Mišios bus aukojamos 7:30 val. vak. V. Atsimainymo lietuvių parapijos bažnyčioj, Maspeth. Po to vyks procesija ir apeigos prie lietuviško kryžiaus šventoriuje.

The Tablet, Brooklyno vyskupijos laikraštis, rugpjūčio 27 d. numeryje įsidėjo du straipsnelius apie Lietuvą ir šiuo sudarė visą laikraščio puslapį su skelbimais. Pirmame straipsnyje rašoma, kad Sovietų ambasada Washingtone paskelbė, jog Klaipėdoje leista atremontuoti ir padidinti ten esančią bažnyčią. Apie tai buvo pranešta Amerikos kunigų tarnybos pirmininkui kun. Robert E. Johnson. Žinia gauta iš Sovietų Sąjungos religinių reikalų tarybos. Straipsnyje primenama, kad 1961 sovietai konfiskavo naują pastatytą bažnyčią ir ją pavertė filharmonijos sale. Nors daug kartų tikintieji prašė grąžinti šią bažnyčią, bet valdžia negrąžino. Antras straipsnis skiriamas kun. A. Svarinskui, kad tikintieji ranka parašus, prašydami paleisti jį iš kalėjimo. Jau esą surinkę 35,000 parašų iš 75 vietovių.

Daily News rugpjūčio 26 laidoje įsidėjo teniso žaidėjo Vito Gerulaičio ir Karen Perez nuotrauką. Parašė aiškinima, kad V. Gerulaitis jaunimą moko tenisą žaisti. Ta jo programa vadinasi "Gerulaitis Youth Clinic". Ir Perez, jo parengta, jau šiemet dalyvaus jaunių klasės teniso rungtynėse.

Literatūros šventė ir premijų įteikimas bus spalio 2, sekmadienį, Kultūros Židinyje. Šventę rengia Lietuvių Rašytojų Draugija. Kadangi Draugijos pirmininkas Anatolijus Kairys gyvena Chicagoje, tai jis įgaliojo šventę surengti Tėv. Leonardą Andriekų, OFM, buvusį ilgametį draugijos pirmininką. Premijos bus įteiktos: Bernardui Brazdžioniui, Leonardui Žitkevičiui ir Pauliui Jurkui.

Lietuvis bitininkas iš New Jersey yra atvežęs medaus, kurį galima įsigyti Darbininko administracijoj už prieinamą kainą.

Poetė Kotryna Grigaitytė išleidžia savąją poezijos rinkinį, pavadintą "Tylos dovana". Leidžia Darbininko laikraštis, spausdina pranciškonų spaustuvė Brooklyne. Knyga turės 86 puslapius.

NAUJAS LEIDINYS

Atsargos karininkų korporacija Ramovė, minėdama savo 50 metų sukaktį, išleido gražų leidinį, kurį surėdagavo Jonas Karka, Spausdinta Toronte. Vytauto Didžiojo Universitete - Kaune 1933 įsikūrė studentų atsargos karininkų korporacija Ramovė. Jos pirmoje valdyboje buvo ir dabartinis Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis. Taip pat korporantais buvo iš New Yorko: Stasys Gudas, miręs 1976, dr. Juozas Kazickas, Liudas Tamošaitis.

Leidinys gausiai iliustruotas, 119 pusl. Kaina 12 dol.

JERSEY CITY, N.J.

Tautybių festivalis

Patikslinant ir papildant rugpjūčio 26 Darbininke išspausdintą informaciją, paaiškinama, kad tokie festivaliai State Liberty parke (Jersey City, NJ) yra jau keleri metai rengiami valstijos įstaigų ir prie gubernatoriaus sudarytos patariamosios etninių grupių tarybos, kurioj pabaltiečiam atstovauja estų veikėjas Mr. Juhan Simonson. Valstijos įstaigos visada painformuoja LB NJ apygardos valdybą apie tokių festivalių laiką ir programą. Visuose festivaliuose yra dalyvavusi ir čia veikianti tautinių šokių grupė Liepsna. Suorganizuoti tautodailės darbų parodėles ar pardavinėti lietuviško maisto gaminius nevisada pavyksta, nes sunku surasti tuo suinteresuotų žmonių.

Toks festivalis įvyksta rugsėjo 10 ir 11, t.y. šeštadienį ir sekmadienį. Liepsnos atliekami tautiniai šokiai įvyks rugsėjo 11, sekmadienį, 1 val. popiet. Tautodailės darbų parodėlę ir lietuviškais valgiais rūpinasi ilgametė Liepsnos šokėja ir akordeonistė Emilija Skruodytė.

Etninių grupių paradas su tautinėm vėliavom ir valstijos gubernatoriaus Thomas Howard Kean kalba įvyks rugsėjo 10, šeštadienį, apie 1 val. popiet. Lietuvių dalyvavimu rūpinasi LB Jersey City apylinkės pirmininkas Antanas Gražulis. Visi lietuviai yra kviečiami dalyvauti parade arba bent atvykti jo pasižiūrėti.

K.J.

IŠVYKA PAS PRANCIŠKONUS

Sugrįžę iš Chicagoj vykusios dainų šventės, Brocktono Šv. Kazimiero lietuvių parapijos choristai liepos 10 autobusu vyko į Kennebunkport, Maine, kur vyko lietuvių pranciškonų organizuojama Lietuvių diena.

Kalionės metu buvo miela pasidalyti įspūdžiais iš gausių renginių Chicagoj. Džiugu, kad lietuvių išeivija klesti, priauganti karta teikia vilčių ir stiprybės.

Lietuvių pranciškonų sodyboj svečius pirmiausia pasveikino ant aukšto stiebo iškelta Lietuvos trispalvė. Sodyba pilna įvairaus amžiaus svečių.

11:45 val. svečiai pripildė eilvią vienuolyno ir sodybos kopyčią. Koncelebruotų mišių metu giedojo Brocktono Šv. Kazimiero parapijos choras. Pamokslą pasakė Tėv. Leonardas Andriekus, OFM.

Po pamaldų svečiai buvo pavaišinti pietumis. Gausioj loterijoj daugelis buvo apdovanoti laimėjimais.

Meninė programa pradėta 4:30 val. popiet. Prieš pagrindinį vasarvietės namą esančioj aikštėj Bostono tautinių šokių sambūris, vadovaujamas Onos Ivaškienės ir Gedimino Ivaškos, pašoko Malūną, Žiogelius, Rezginėlę ir Polką. Nors oras buvo gana karštas, 8 poros sukosi labai vikriai. Pranešinėjo Mirga Girniuvienė.

Po tautinių šokių svečiai rinkosi į vasarvietės didžiąją salę išklausyti Brocktono Šv. Kazimiero lietuvių parapijos choro koncerto. Chorui vadovauja Jūratė Lalis. Koncertas pradėtas Jono Dambrausko Malda už tėvynę. Kiti atlikti kūriniai: Jaunimo giesmė — J. Naujalio, Vai ir prijojo — liaudies daina, komp. J. Gaidelio perkurta į Žaliam papievy barai lingavo, Pasakyk, mergele — J. Žilevičiaus, Augau aš pas tėvelį — L. Abariaus, Beaušianti aušrelė — M. K. Čiurlionio, Lituanica (Dariaus ir Girėno garbei) — E. Gailevičiaus. Šis paskutinis kūrinys įspūdingai buvo atliktas ir dainų šventėj Chicagoj, minint lakūnų tragiško skrydžio 50-tąsias metinės. Klausytojai labai įvertino Šv. Kazimiero choro dainavimą ir negailėjo plojimų.

E. Ribokienė

JŪRA STRIMAITIS, ADVOKATĖ — KEHOE, DOYLE, PLAYTER, NOVICK & STRIMAITIS — Nine Hamilton Place; Boston, MA. TEL.: 617 - 338-0070 Lynn, MA., TEL.: 617 599-8188. Mūsų devynių advokatų firma specializuojasi įvairiose srityse.

BOSTONO ŽINIOS

Šaulių sukakties minėjimas

Rugsėjo 18, sekmadienį, ruošiamas Martyno Jankaus šaulių kuopos 25 metų sukakties minėjimas, Trakų šaulių rinktinės Naujosios Anglijos suvažiavimas, rinktinės vėliavos šventinimas, nusipelniusių šaulių pagerbimas ir meninė programa.

8 val. ryto Šv. Kazimiero parapijos salėje svečių registracija. 10 val. Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje iškilmingos pamaldos. Po jų salėje pietūs ir minėjimas.

Iš toliau atvykstantiem svečiam bus parūpintos nakvynės. — Valdyba ir rengimo komitetas.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-FM bange 98.9. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

BOSTON MASS — WLYN 1360 bangos sekm. nuo 8 iki 8:45 ryto. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0469. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

BOSTONO RENGINIAI

Rugsėjo 11 Tautos šventės minėjimas. Pamaldos Šv. Petro parapijos bažnyčioj. 3 val. popiet minėjimas So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėj.

Šaulių rinktinės suvažiavimas ir Martyno Jankaus šaulių kuopos 25 metų sukakties minėjimas Brocktone rugsėjo 18.

Spalio 1 Kultūrinis subatvakaris Tautinės S-gos namuose So. Bostone.

Spalio 2 Laisvės Varpo rudeninis renginys So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėje.

Spalio 16 Elenos Juciūtės knygos "Igarkos Naujamiestis" pristatymas Tautinės Sąjungos namuose.

Spalio 15-16 — Dail. Vytauto Igno kūrinių paroda Lietuvių Piliečių D-jos IV-to aukšto salėj. Rengia Liet. Skautybės Fondo valdyba.

Brocktono Balfo 72 skyrius spalio 22, šeštadienį, 6:30 val. vak. rengia rudens šalpos vajaus pobūvį Sandaros salėj, 30 Intervale St., Brocktone.

Lapkričio 13 Šv. Petro parapijos kalėdinis bazaras So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėj.

Lapkričio 20 Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas So. Bostono Liet. Pil. D-jos salėj.

Lapkričio 27 Jono Vanagaičio šaulių kuopos 25 metų sukakties minėjimas.

"Amber Holidays"

1983 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE:

Spalio 5 — $1229.00 gruodžio 26 — $1175.00 (su Ryga)

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu. Grupes lydės vadovai.

1984 M EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ jau patvirtintos — pirmoji grupė išvyksta balandžio 18. REGISTRACIJAS PRIIMAME DABAR.

Registracijos, informacijos reikalu SKAMBINKITE 1-800-722-1300 (TOLL FREE)
Massachusetts ir Kanadoje 1-617-268-8764

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, P.O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127
Tel. (617) 268-8764

Įstaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Albina RUDŽIŪNAS. Prices are based on double occupacy and are subject to change

Norintiem atsikviesti gimines atostogom — sutvarkome dokumentus.

PADĖKA

Lietuvių Religinė Šalpa kasmet rengia maldos dieną už kenčiančią Lietuvos Bažnyčią ir vėliausius jos kankinius. Pamaldos būna Auriesville kankinių šventovėje, netoli Albany, N.Y. Šiemet tokios pamaldos buvo rugpjūčio 28. Autobusą į minėtą vietą suorganizavo kaip ir kasmet, Marytė R. Shalins ir Tėv. Petras Baniūnas, OFM. Pakeliui dar būna aplankoma kuri nors lietuviška parapija. Pernai buvo aplankyta Šv. Kazimiero parapija Amsterdame, N.Y., kur klebonu yra kun. R. Balčys. Jis su savo parapijos talkininkėm taip puikiai visus pavaišino, kad newyorkiečiai dar iki šiol tų vaišių negali pamiršti.

Šį kartą aplankėme Šv. Jurgio parapiją Albany, N.Y. Ten klebonu yra kun. M. Čyvas. Čia taip pat buvome labai nuoširdžiai priimti ir skaniai pavaišinti. Po vaišių klebonas aprodė savo bažnyčią, kuri, nors nedidelė, bet labai jauki, įrengta mūsų architekto A. Kulpavičiaus, gyvenančio Toronte, Kanadoje. Bažnyčios papuošimai ir smulkios detalės išdrožinėta architekto tėvo V. Kulpavičiaus, kuris kadaise gyveno New Yorke ir savo meniškais drožiniais papuošė daugelio butus. Dabar leidžia pensininko dienas Floridoje. Šv. Jurgio bažnyčios kryžiaus keliai sukurti dailininko V. K. Jonyno. Viskas labai lietuviška, skoninga ir gražu. Gaila, kad ir čia parapiečių skaičius mažėja ir nepripildo savo gražios bažnyčios.

Pasivaišinę važiavom toliau ir, dabar grįžę namo, dar kartą nuoširdžiai dėkojame klebonui kun. M. Čyvui už malonų priėmimą ir puikias vaišes. Perduokite mūsų nuoširdžią padėką ir visom poniom bei jų vyram už vaišių paruošimą ir malonų mūsų aptarnavimą.

Marytė R. Shalins

Forest City, Pa., parade žygiuoje lietuvaitės — Marytė R. Shalkis, jos seserys ir kitos. Ši grupė parade laimėjo pirmą vietą.

A.A.
VIKTORUI VILKUTAIČIUI,

mano karo mokyklos draugui, Vokietijoje mirus, jo sesutei Birutei Gedvilienei, broliui Vytautui Vilkutaičiui ir kitiems artimiesiems reiškiu nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdžiu

Vaclovas Butkys

A.A.
PAULIUI RŪTENIUI

mirus, skausmo prislėgtiems broliui Jonui su žmona, seseriai Onai Osmolskienei bei jų šeimoms reiškiame gilią užuojautą.

Bronė ir Antanas Reventai

PADĖKA

Š. m. liepos 25 po ligos ir sunkios ligos mirė mūsų brangus ir mylimas vyras, tėvas ir senelis

A.A.
JONAS BRAZAUSKAS.

Dėkojame visiems, atsilankiusiems atsisveikinti su velioniu koplyčioje, už dalyvavimą pamaldose ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Ypatinga mūsų padėka V.V. Kuzmickams, kurie šioje sunkioje mūsų gyvenimo valandoje tiek daug mums padėjo.

Dėkojame visiems už gausias gėles, aukas mišioms, Lietuvių Fondui, Tautos Fondui ir pareiškusiems mums užuojautą asmeniškai, raštu ar spaudoje.

Dėkojame gerb. klebonui kun. G. Vlčjauskui už atkalbėtas maldas koplyčioje, atlaikytas mišias, pasakytą gražų pamokslą ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Mūsų padėka muzikui J. Beinoriui ir Šv. Juozapo parapijos chorui už gražų giedojimą mišių metu ir koplyčioje, jo karstą nešusiems draugams, radijo valandėlės vedėjui Antanui Paliuliui už jautrų a.a. Jono paminėjimą radijo bangomis.

Taip pat didelis dėkui Stokes Funeral Home direktoriui J. Stokes už nuoširdų ir puikų patarnavimą.

Liūdinti žmona Albina
ir duktė Jonė su šeima

BANK-BY-MAIL
Postage paid both ways
Fast, convenient, private, safe, free!
That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prieinamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigus padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų siuntą gavęs, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prisideda ir užskirinimus, kad jūsų pinigai gautų pelno aukščiausius procentus, leidžiamus įstatymų. Dėl lengvo taupymo bėdo per paštą skambinkit Mr. Donehue 268-2500 arba rašykit paduotais adresais.

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

DARBININKAS

NEW YORKE

Redakcija ..... (212) 827-1352
Administr. ..... (212) 827-1351
Spaustuvė ..... (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė ..... 212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Kultūros Židiny šį savaitgalį — rugsėjo 11, sekmadienį, Dariaus ir Girėno istorinio skridimo minėjimas didžiojoje salėje.

Dariaus ir Girėno istorinio skridimo liudininkai, kurie aktyviai veikė jų skridimo organizavime ar dalyvavo Benett Field aerodrome juos išleidžiant į Lietuvą, bus pagerbti rugsėjo 11, šį sekmadienį, įvyksiančioj lakūnų pagerbimo akademijoj Kultūros Židiny.

Šaulė Vida Jankauskienė bus programos vadovė rugsėjo 11, šį sekmadienį, įvyksiančiame Tautos šventės minėjime ir Dariaus-Girėno istorinio skrydžio akademijoj. Minėjimo pradžia 2 val. popiet.

Kultūros Židinio Fondo metinis suvažiavimas šaukiamas spalio 8 K. Židinio patalpose. Bus aptarti visi Kultūros Židinio reikalai ir bus išrinkti trys Tarybos nariai.

Aušros 100 metų minėjime, kuris buvo rugsėjo 18 Kultūros Židinyje, bus galima įsigyti ir pilną Aušros komplektą. Faksimilinę Aušros laidą dviejuose tomuose išleido Lietuvos Istorikų Draugija Chicagoje. Leidinio platinimu rūpinasi istorikė Alicija Rugytė.

New Yorko šaulių kuopa Dariaus ir Girėno istorinio skridimo sukakties minėjimo dieną rugsėjo 11 Kultūros Židiniui įteiks šių didvyrių lakūnų portretą, kad jis nuolat puoštų Kultūros Židinį ir primintų visiem jų istorinį žygį. Paveikslo parinkimu ir paruošimu rūpinasi dail. Česlovas Janušas ir Paulius Jurkus.

Kat. Moterų Sąjungos 29 kuopa ruošia pietus rugsėjo 11, sekmadienį, tuoj po sumos Apreiškimo parapijos žemutinėje salėje. Už 4 dol. bus galima skaniai ir sočiai papietauti ir dar lengvai suspėti į Dariaus ir Girėno minėjimą Kultūros Židiny. Už pietus gautas pelnas bus paaukotas Liet. Religinei Šalpai.

Poetas Bernardas Brazdžionis iš Vista, Calif., į New Yorką atvyksta rugsėjo 29. Spalio 2 dalyvaus literatūros šventėje ir spalio 5 iškeliauja į Floridą.

Lietuvių Tautodailės Instituto narių posėdis įvyks rugsėjo 15, ketvirtadienį, 7:30 v.v. posėdžių kambaryje, Visi Instituto nariai ir tie, kurie nori prie Instituto veiklos prisijungti, kviečiami dalyvauti.

Danutė Skukauskaitė, jauna lietuvaitė iš Toronto, per vasarą talkino Vliko įstaigoje Washingtone. Iš ten atvyko į New Yorką ir čia talkino Tautos Fondo darbuose. Palydėta Aldonos Katinienės, ji lankėsi ir Kultūros Židinyje, Darbininke, apžiūrėjo meno galeriją. Ji specializuojasi Sovietų Sąjungos ir Rytų Europos istorijoje bei politikoje Carletono universitetes Ottawoje, bendradarbiauja lietuvių ir Kanados spaudoje, yra apdovanota keliomis premijomis.

Kun. Vytautas Bagdanavičius, palydėtas Juozo Giedraičio, rugpiūčio 31 lankėsi Darbininko redakcijoje.

Prof. Stasys Goštautas rugpiūčio 31 buvo užsukęs į pranciškonų vienuolyną ir taip pat lankėsi Darbininko redakcijoje. Jis profesoriauja Dallas, Texas, universitete ir dėsto lyginamąją literatūrą. Anksčiau jis gyveno prie Bostono ir ten profesoriavo. Dabar ten liko jo šeima. Iš ten važiuodamas į Dallas, ir buvo užsukęs į New Yorka.

A. Ūselis, lietuvis laikrodininkas, taiso visokių rūšių laikrodžius. Jo adresas: 267 St. Nicholas Ave., Ridgewood, N.Y. 11385. Telef. 497-8865. A. Ūselis Darbininko spaudai paremti paaukojo 50 dol. Dosniam spaudos rėmėjui dėkoja Darbininko administracija.

Maironio lituanistinės mokyklos išvyka — gegužinė bus rugsėjo 25, sekmadienį. Vykstama į Vandos ir Vytauto Vebeliūnų sodybą.

Kun. Viktoras Dabušis 1963 rugpjūčio 1 buvo paskirtas vikaru kun. Jonui J. Kintai Šv. Kazimiero lietuvių parapijoj, Patersone, N.J. Išdirbęs dvidešimt metų šioj parapijoj, rugsėjo 5 išvyko pastoviam gyvenimui į Floridą. Jo dabartinis adresas yra: 11202 — 90th Terrace North, Seminole, Fla. 33542.

Išnuomojamas kambarys Woodhavene. Galima naudotis ir virtuve. Tel. 441-1215.

Antanas Vaivada, kuris pasakys pagrindinę kalbą Dariaus ir Girėno istorinio skridimo 50 metų sukakties akademijoj, yra plačiai žinomas visuomenės veikėjas ir žurnalistas. Jis aktyviai dalyvavo Dariaus ir Girėno skridimui remti komitete. Jis tuo metu gyveno Chicagoj. Kai viename to komiteto posėdyje iškilo klausimas, kaip pavadinti lėktuvą, kuriuo lakūnai skris į Lietuvą, jo pasiūlytas Lituanikos vardas visiem patiko ir buvo priimtas. Vaivada gimė Philadelphijoj. Nusikėlė gyventi į Vilnių ir ten su seserimis Elena ir Valerija lankė Vytauto Didžiojo gimnaziją. 1927 jis su tėvais sugrįžo į JAV, kai dėl lenkų priespaudos pasidarė neįmanoma toliau ten gyventi. Amerikoj baigė humanitarinius mokslus Virginijos universitete. II-jo pasaulinio karo metu jis savanoriu tarnavo JAV kariuomenėj. Po kapituliacijos, toliau dar tarnaudamas kapitono laipsniu gen. Pattono armijoj Vokietijoj, turėjo progą susitikti ir su lietuviais tremties stovyklose. Jis yra daug kam padėjęs įvairiais atvejais, ypač VLIKui ir Lietuvių Raudonajam Kryžiui. Kapitonas A. Vaivada vėliau dirbo įvairiose pareigose Pentagone. Dabar išėjęs į atsargą, gyvena Washingtono apylinkėj. Minėjime-akademijoj jis pasidalins prisiminimais iš praeities, kaip buvo dirbama, tuošiantis tam istoriniam Dariaus ir Girėno skrydžiui. Vavada darbavosi ir Vaitkaus skridimo komitete, jame eidamas sekretoriaus pareigas.

Dariaus ir Girėno istorinio skridimo 50 metų sukakties akademija ir Tautos Šventės minėjimas įvyks sekmadienį, rugsėjo 11. Ši sukaktis bus paminėta 11 val. pamaldomis Apreiškimo parapijos bažnyčioje ir 2 val. popiet specialia akademija Kultūros Židiny, Brooklyne. Pamokslą bažnyčioj pasakys Tėvas L. Andriekus, OFM. Per pamaldas giedos Apreiškimo parapijos choras, vadovaujamas muz. Viktoro Ralio, ir solistė Marytė Bizinkauskaitė iš Brocktono, Mass. Akademijoj kalbas pasakys Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis ir Antanas Vaivada iš Washingtono. Meninę programą atliks solistė M. Bizinkauskaitė ir aktorius Juozas Boley-Bulevičius. Tiek bažnyčioj, tiek Kultūros Židiny organizacijos dalyvauja su savo vėliavom. Šį minėjimą rengia New Yorko šaulių kuopa, kuriai vadovauja Kęstutis Miklas.

Laisvės Žiburio rudens vakaras bus lapkričio 5.

Kultūros Židinys jau švenčia 10 metų sukaktį. Ta proga jubiliejinė šventė ir koncertas su baliumi bus gruodžio 3.

Antras Kaimas, Chicagos satyrinis teatras, atvykstą į New Yorką ir čia spalio 9, sekmadienį, Kultūros Židinyje atliks programą. Į New Yorką teatrą pakvietė Darbininko administracija. Prieš tai spalio 8 teatras svečiuojasi Hartforde.

Maironio lituanistinė mokykla savo mokslo metus pradeda rugsėjo 10, šį šeštadienį, 9 v.r. įprastinėje vietoje, Holy Child Jesus parapijos mokyklos patalpose, 111 St. ir 85 Rd. kampas, Richmond Hill, N.Y. Veikia visi 10 skyrių, vaikų darželis, pagelbinė klasė. Šios apylinkės tėvai raginami savo vaikus leisti į mokyklą. Jie ne tik pramoks lietuvių kalbos, lietuviškų dainų, bet įsigys ir lietuvių draugų. Mokyklos vedėja yra Aldona Marijošienė, o tėvų komiteto pirmininku yra Gintas Žemaitaitis.

Lietuvių Atletų klubas sporto žaidynėse Chicagoj dalyvavo su keturiomis krepšinio ir trimis tinklinio komandomis. Taip pat turėjo dalyvių lauko tenise, stalo tenise, lengvojoj atletikoj, plaukime, šaudyme, šachmatuose ir futbole. Rezultatai tokie: krepšinis — jaunių B III, tinklinis — mergaičių A III, B II, C II, lauko tenisas — moterų Rima Jasaitytė I, dvejete Jasaitytė-Vebeliūnienė I, mergaičių Rama Gvildytė I, šaudyme — jaunių Tadas Nemickas oro šautuvas I, lengvas šautuvas 22 II, plaukime — jaunių B. Arnas Nemickas peteliškė II, krūtinė III, lengvoji atletika — mergaičių D 100 m. bėgime Gina Jankauskaitė III, šokimas į tolį III, stalo tenisas — jaunių Tauras Vebeliūnas III, šachmatai — Arūnas Simonaitis II, futbolas — veteranai laimėjo prieš Chigatos veteranus 4:3.

Spalio mėnesį bus trys parodos Kultūros Židinyje: spalio 1-2 dail. V. Žiliaus; spalio 15-16 dail. Adomo Galdiko apžvalginė paroda, skirta jo 90 metų sukakčiai paminėti; spalio 22-23 dail. Marijos Žukauskienės.

Ieškomas B.A. Kuchinskas, kuris gyveno 40 E. 89 St., New Yorke, N.Y., o žvakių dirbtuvę turėjo Boerum Pl., Brooklyn, N.Y. Kas žinotų apie jį, prašomi skambinti tel. 847-2244, arba rašyti: Gražina Kučinskaitė, Vilnius, Prūsų 8-17, Lithuania.

QUEENS COLLISION CENTER INC. Expert auto body works — Ducco painting — Welding — Frames straightened — Fiber glass work. John R. Chicavich, 131-13 Hillside Avenue, Richmond Hill, N.Y. 11418. 24 hr. towing phone HI 1-6666. Towing after 6:00 — 843-6677.

KASA DAR SUSTIPRĖJO

KASA, lietuvių kredito unija, sėkmingai veikianti New Yorke, jau turėjo 12 milijonų dolerių. Kaip patikima ir stambi finansinė įstaiga už reguliarias sąskaitas moka 9 procentus palūkanų. Už specialias sąskaitas moka ir didesnes palūkanas.

Kaip KASOS prezidentas Vytautas Vebeliūnas praneša, rugpjūčio 31 prie KASOS kredito unijos prisijungė Lietuvių Fondo Chicagoj suorganizuota kredito unija su 4 milijonais dolerių ir 400 narių. Dabar ir Chicagos lietuviai galės gauti 9 procentus palūkanų.

Finansinė įstaiga stipresnė kai didesnė. KASOJE dabar jau yra 16 milijonų dolerių su viršum. Tad visi lietuviai, iki šiol dar neapsprendę taupyti KASOJE, galėtų sužadinti pasitikėjimą ir vadovautis šūkiu: "Savi pas savuosius!" Dar prieš lapkričio 1 atidaromas KASOS skyrius ir St. Petersburge, Floridoj.

Lietuvių Atletų Klubo narių susirinkimas yra šaukiamas rugsėjo 30, penktadienį, 7:30 val. vak. Kultūros Židiny. Visi nariai sportuojančių vaikų tėvai, nors ir ne nariai, prašomi šiame susirinkime dalyvauti.

ELIZABETH MAGER AND ASSOCIATES ARTIST'S MANAGEMENT
presents
AT ALICE TULLY HALL LINCOLN CENTER

LIONE JODIS MATHEWS
CONTRALTO

THOMAS H. MOTHERSOLE
PIANIST

Sunday, September 18, 2:30 P.M.

Tickets prices: $12, 8 & 5. On Sale at Alice Tully Hall Box Office, Lincoln Center

AUŠROS,

PIRMOJO TAUTINIO ATGIMIMO LAIKRAŠČIO,

100 METŲ

SUKAKTIS

minima rugsėjo 18, sekmadienį, 3 v. popiet Kultūros Židinyje

Kalbės prof. dr. ANTANAS KLIMAS
Dainuos HARMONIJOS kvartetas, vadovaujamas muziko VIKTORO RALIO

Bus skaitoma AUŠROS poezija

Įeinant aukojama

Rengia ir visus atsilankyti kviečia

SPECIALUS KOMITETAS

Gen. konsulas
Anicetas Simutis

Solistė
Marytė Bizinkauskaitė

DARIAUS GIRĖNO
ISTORINIO SKRIDIMO

1933–1983

50 METŲ SUKAKTIES AKADEMIJA
IR
TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

SEKMADIENĮ, RUGSĖJO 11 DIENĄ

11 VAL.

PAMALDOS Apreiškimo parapijos bažnyčioje, Brooklyn, N.Y.

Pamokslas: Tėv. LEONARDAS ANDRIEKUS, OFM

Giedos: Apreiškimo parapijos choras, vad. muz. VIKTORO RALIO
solistė MARYTĖ BIZINKAUSKAITĖ
iš Brockton, Mass.

2 VAL. P.P.

AKADEMIJA Kultūros Židiny, Brooklyn, N.Y.
Kalba: Lietuvos gen. konsulas
ANICETAS SIMUTIS,
ANTANAS VAIVADA iš Washingtono

Meninę programą atlieka:
Solistė M. BIZINKAUSKAITĖ
Akomponuoja V. RALYS
Aktorius JUOZAS BOLEY-BULEVIČIUS

Visose iškilmėse organizacijos dalyvauja su savo vėliavomis
— Po programos — kavutė mažojoje salėje —

Visus atsilankyti kviečia

LTŠS Simo Kudirkos šaulių kuopa New Yorke

Prelegentas
Antanas Vaivada

Aktorius
Juozas Bulevičius